

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.
Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADAR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”
nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:
»Páduai Szent Antal Lapja.«

A választójogi törvényjavaslat.

Budapest, november 19.

November hó 11-én terjesztette elő a képviselőházban a kormány az általános választói jogról szóló törvényjavaslatot, melyet főbb részeiben szükséges, hogy ismertessünk az olvasóval, miként az rövid idő múlva tárgyalásra kerül az országgyűlésben.

1—5. §§. Ki lehet választó?

Az országgyűlési képviselőválasztáson választói joga van minden férfinak, a ki magyar állampolgár, életének huszonegyedik évét betöltötte és állandó lakással bír. A javaslat a választói jogosultsághoz legalább egy évi lakást kíván ugyanabban a községben.

Azok a választók, a kik irni és olvasni tudnak, közvetlenül és személyesen, a többiek tizenkint megbízott útján gyakorolják választói jogukat.

Nincs szavazati joga annak, a ki:

1. katoná vagy gyakorlaton van;
2. az állami, törvényhatósági, vagy községi rendőrség legénységének tagja.
3. a ki közjótékonyágban vagy közsegélyben részesül;
4. a ki nyilvános helyen botrányt okozó részegség miatt két éven belül legalább két ízben el volt ítélve és az utolsó büntetés kiállításától egy év még el nem telt;
5. a ki nyereségvágyból elkövetett, vagy az állam ellen irányuló, vagy a kivándorlási törvénybe ütköző büntetett vagy véttség miatt szabadságvesztés büntetésre volt ítélve, a kiszabott büntetés kiállításától számított öt év alatt.

6—10. §§. Egyes és többes.

Egyes szavazata van:

1. annak a közvetlenül választónak, a ki a kettős vagy hármas

szavazathoz szükséges kellékeknek nem felel meg;

2. az ösválasztók, vagyis az irni, olvasni nem tudó tizek megbízottjának.

Kettős szavazata van annak:

1. a ki a középiskolának (gimnáziumnak vagy reáliskolának) vagy polgári iskolának legalább négy osztályát elvégezte; vagy

2. a kinek olyan foglalkozása van, vagy volt, a melyhez a törvény értelmében az 1. pont alatt említett valamely iskola elvégzése szükséges.

3. a ki életének 32. évét betöltötte, összes tényleges és tartalékos katonai szolgálati kötelezettségének eleget tett és törvényes három gyermeke van, vagy

4. a ki föld-, ház-, bánya-, tőke-, kamat- és járadékadó vagy kereseti adó fejében legalább évi husz korona egyenes állami adóval volt megróva;

5. a ki gazdaságban, ipari és kereskedelmi vagy más vállalatában vagy háztartásában, mint munkaadó legalább öt év óta, legalább egy, tizenhat éven fölüli férfiszemélyt alkalmaz; vagy

6. a ki gazdagságban, ipari, kereskedelmi vagy más vállalatban, háztartásban legalább öt év óta ugyanazon munkaadónál fizetés (bér) mellett van állandóan alkalmazva.

Kettős szavazata van annak is, a ki ugyanazon munkaadónál fizetés (bér) mellett legalább nyolcz éven át van alkalmazva.

Hármas szavazata van annak:

1. a kinek középiskolai képesítése van, vagyis a ki főgimnáziumnak, főreáliskolának vagy ezekkel egyenrangú más polgári vagy katonai tanintézetnek (gazdasági, bányászati, művészeti, ipari, kereskedelmi közlekedési, stb. szakiskolának, katonai vagy honvéd főreáliskolának, haditengerészeti akadémiának) legmagasabb osztályát sikeresen elvégezte; vagy

2. a kinek olyan foglalkozása van vagy volt, a melyhez legalább a középiskola elvégzése szükséges;

3. a ki föld-, ház-, bánya-, tőke-, kamat- és járadékadó vagy kereseti adó fejében legalább évi száz korona egyenes állami adóval van megróva.

11—13. §§. Ki lehet képviselő?

Országgyűlési képviselővé választható az, a kinek választói joga van, irni és olvasni tud, a törvény azon rendelkezésének, hogy a törvényhozás nyelve a magyar, megfelelni képes és a választhatóságból nincs kizárva.

Nem választható országgyűlési képviselővé: a ki nyereségvágyból elkövetett büntetés miatt jogerősen három évet meghaladó szabadságvesztés büntetésre vagy ennél súlyosabb büntetésre volt ítélve;

a ki az előző pontban nem említett büntetés miatt, vagy nyereségvágyból elkövetett, vagy az állam ellen irányuló, vagy a kivándorlásról szóló törvénybe ütköző vétség miatt szabadságvesztés büntetésre volt ítélve, a kiszabott büntetés kiállításától vagy elévülésétől számított tíz év alatt. Ugyancsak nem választható képviselővé, a ki tíz éven belül el volt ítélve osztály-, felekezeti-, nemzeti-, vagy a tulajdon, vagy a házasság intézménye ellen elkövetett izgatás miatt.

14—18. §§. Kerületek és szavazóköri.

A képviselők választása választókerületenként történik. Minden kerület egy képviselőt választ.

A választókerületek és székhelyük megállapításáról külön törvény rendelkezik. A választókerületek szavazókörire oszlatnak.

A szavazókörieket úgy kell megállapítani, hogy minden város és lehetőség minden nagyközség és körjegyzőség külön szavazókört alkosson és hogy egy-egy szavazóköriben a képviselőválasztók száma az 1000-et

lehetőleg meg ne haladja. A népesebb városok és nagyközségek, valamint a nagyobb számú és egymástól távol fekvő kisközségekből álló körjegyzőségek több szavazókörre is oszthatók. Kisebb népességű szomszédos nagyközségek, körjegyzőségek illetőleg különböző körjegyzőségekhez tartozó egyes kisközségek egy szavazókörre is egyesíthetők.

19—30. §§. Központi választmány.

A központi választmányának a névjegyzékekre vonatkozó észrevételei és általában a választói jogosultságot érintő határozataira nézve a közigazgatási bíróságot jelöli meg főlegbírteli fórumként a királyi Kuria helyett a javaslat.

A névjegyzékek összeállításának ügyét a javaslat megfelelőleg szabályozza.

31—67. §§. Választók névjegyzéke.

A névjegyzékeket a választmány összeíró küldöttségei útján állítja össze. Az összeíró küldöttség működésének kezdőnapját legkésőbb márczius hó 15-ére a küldöttség elnöke tűzi ki, s mind a kitzűzött napot, mind azt, hogy a küldöttség mely helyiségben fog működni, legalább nyolcz nappal a küldöttség működésének megkezdése előtt a községi előljáróság, illetőleg a városi tanács útján kihirdeti azzal a figyelmeztetéssel, hogy az érdekeltek választójoguknak, illetőleg többes szavazati joguknak igazolása céljából, okirataik bemutatása mellett, az összeíró küldöttség előtt jelentkezzenek.

Azt, a kinek az összeíró küldöttség tudomása vagy a rendelkezésre álló adatok szerint a névjegyzékbe való fölvételhez szükséges kellei megvannak, kivánságára való tekintet nélkül föl kell venni a megfelelő névjegyzékbe esetleges többes szavazati jogának megjelölésével. Azokat, a kik személyesen megjelennék, meg kell hallgatni. Az összeíró küldöttség eljárása nyilvános.

Az évenkénti kiigazítási eljárás során a névjegyzékből ki kell azokat hagyni, a kik meghaltak, vagy a névjegyzékbe való fölvételhez szükséges kellek valamelyikét elvesztették, vagy tévesen voltak a névjegyzékbe fölvéve.

A bizottság előtt az irni és olvasni tudást bizonyítani kell. Ugyanitt ki kell mutatni az adót és iskolázottságát is.

68—79. §§. Az analfabéták.

Az irni és olvasni nem tudók minden évben február 16-ikán vá-

lasztják meg megbizottaikat s ha ennek megbeszélése végett gyűlést akarnak tartani, a hatóság azt köteles tudomásul venni. A választásokat a központi választmány küldöttje vezeti, a ki följegyezi a szavazatokat.

Megbizottul az van megválasztva, a ki legalább tíz érvényes szavazatot kapott. A megbizottnak a tizek utasítást nem adhatnak.

80—123. §§. Képviselőválasztás.

A javaslat a választások megkezdésére kitzűzött tíz napos határidő utolsó napja és az országgyűlés megnyitása között husz napi időközöt követel meg.

A központi választmány alakítja meg a választási és a szavazatszedő küldöttségeket. A javaslat szerint e küldöttségek elnökeinek magyarul kell tudniok.

A választás napjának kitzűzésétől kezdve nyilvános választási pártgyűlés, pártünnepe, vagy körmenet tartását városokban a rendőrkapitánynál, járási székhelyen a főszolgabírnál, másutt a községi előljáróságnál legalább 24 órával előbb be kell jelenteni.

Nyilvános pártgyűlés tartása meg nem tiltható. Pártünnepe vagy körmenet megtartása eltiltható, ha ezt közbiztonsági, vagy közegészségi szempont szükségessé teszi. A határozat ellen fokozatos felebbezésnek van helye.

A jelölés a választás előtt öt nappal történik, száz választó aláírásával.

A szavazás nyilvános élőszóval történik.

A szavazásra d. u. 6 óráig, ha pedig a szavazás kezdete nem reggel 8 órára volt kitzűzve, a megkezdésre kitzűzött időponttól számított 10 órán belül kell jelentkezni. A törvényes záróra után a szavazásra csak az elkülönített választók jelentkezhetnek.

Megválasztott képviselő az, a ki a beadott szavazatok általános többségét nyerte el.

Ha a jelöltek közül a szavazatok általános többségét egyik sem nyerte el, az aránylag legtöbb szavazatot nyert jelöltek között pótválasztásnak van helye.

Ha több jelölt egyenlő szavazatot kapott, azt, hogy melyik tekintessék képviselőnek, sorshuzás dönti el.

124—130. §§. Felelősség, kihágások.

A választói törvény ellen vétő tisztviselők fegyelmi eljárás alá vonandók s ezenfelül 4000 koronás pénzbírsággal büntethetők. Közhiva-

talnok fegyelmi eljárás alá vonandó, ha korteskedik. Kihágást követ el és tizenöt napig terjedhető elzárással büntetendő az, a ki a választás vagy szavazás színhelyén a rendet zavarja. A ki a választás vagy szavazás színhelyén az odavitt fegyvert, botot vagy tetteges bántalmazásra alkalmas más eszközt az illetékes közeg fölhívására rögtön át nem adja, vagy ott a közrend megzavarása céljából veszélyes eszközt ragad, a mennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik: egy hónapig terjedhető elzárással és háromszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Tilos olyan zászlót vagy jelvényt kitzűzni, vagy nyilvánosan használni, a melynek kitzűzése vagy használata a magyar állammal vagy ennek törvényes intézményeivel szemben ellenséges irányzatot jelez. Tilos a párt vagy jelölt zászlóját, jelvényét templomra (imaházra), állami, törvényhatósági, városi, községi középületre, nyilvános iskola épületére, vagy ezek tartozékaira kitzűzni. Kihágást követ el és egy hónapig terjedhető elzárással és háromszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, a ki ilyesmiben részes.

*

A 148. §-ból álló törvény többi intézkedése átmeneti jellegű. Mindössze az érdemel köztük említést, hogy a törvény életbelépte után statisztikai fölvételt készített a belügyminiszter a választókról.

Ezután következik a kormány indokolása az új törvényjavaslatához. Az indokolásból kiemeljük következőket.

A munkások.

Azoknak, a kiknek vagyonuk nincs s kizárólag csak munkájuk béréből élnek, nagy része nálunk még nem bir annyi állandó jövedelemmel sem, hogy azt a műveltséget megszerezhetné, mely szükséges, hogy a nemzet jövője felett való hatalmat reá lehetne bízni. Nem helyes, ha az ország sorsára a legdöntőbb befolyása azoknak van, a kiknek vagyonuk nincs, a kik könnyen a kétségbeesés tanácsára hallgatnak, a kikre a feltogás, a tulgyors haladás politikája nagy vonzerővel bir. Ezért az értelmi cenzushoz kellett fordulni s ennek legalacsonyabb mértékét, az irni-olvasni tudást kellett a választói jog tervezetének alapjául venni.

A pluralitás indokolása.

A pluralitás célja a műveltség, belátás, higgadság legelső fokán álló

alá vonandó, st követ el és ető elzárással választás vagy endet zavarja. szavazás szin- gyvert, botot azásra alkal- letékes közeg em adja, vagy árasa céljából ad, a mennyi- esebb hónapig és háromszáz énbüntetéssel

vagy jelvényt san használni, gy használatá gy ennek tör- zemben ellen- Tilos a párt elvényét tem- ami, törvény- özségi köz- bla épületére, kitűzni. Ki- hónapig ter- áromszáz ko- énbüntetéssel niben részes.

törvény többi ellegü. Mind- tük említést, épte után sta- tet a belügy- l.

kormány in- nyjavaslathoz. ljük követke- A munkások. agyonuk nincs ajuk béréből nk még nem lelemmel sem, t megszerez- hogy a nem- hatalmat reá elyes, ha az öntöb befó- a kiknek va- könnyen a a hallgatnak, tulgyors ha- onzerővel bir. ushoz kellett esonyabb mér- udást kellett a ének alapjául

s indokolása. a műveltség, alsó fokán álló

tömeg feltétlen uralmát ellensúlyozni s a műveltebb, higgadtabb, az állam- fentartó elem fölényét az általános választói jog behozatala mellett is lehetőleg érvényesíteni.

Általános közérdek, hogy a ha- talom azok kezében legyen, a kik a politikai kérdéseket megérteni ké- pesek, a kiknek valami műveltségük van s a kik a tulzot politikától óva- kodnak. Nálunk ez még fontosabb, mint másutt, mert Magyarországon helyes politikát folytatni nehezebb s a helytelen politika következményei sokkal károsabbak, mint sok más államban.

Kinek lesz többes joga?

E rendszer szerint az a munkásság, mely eddig a választók között mind- össze 6.1%-kal szerepelt, ezentul teljes számmal bejutna az egyes szavazatu választók közé s az összes szavazatok 35%-át tenné ki. Több munkás választó (1,130.663) lesz, mint a mennyi választó ma egyál- talában van (1,119.621). Sőt ugyanaz a munkásosztály, mely idáig jóformán teljesen ki volt zárva a választói jogból, jövőre plurális szavazathoz is jutna, a mennyiben a munkásosztály- ból 294.297, vagyis közel 300.000 egyén ruháztatnék fel kettős szava- zati joggal, tehát majdnem ötször annyi munkás, mint a mennyi ma egyáltalán választói joggal bir, ugy, hogy a munkás szavazatok száma a mostani 66.000 helyett 1,400.000-et tenne ki. A pluralitás nem a mun- kásosztály ellen, hanem minden osztály-, felekezeti és nemzetiségi meg- különböztetés nélkül a tudatlanság tuhatalma ellen irányul s a munkás- ság óriási előhaladását jelenti.

A tervezett többes szavazati rend- szer nemzetiségek és osztályok meg- különböztetése nélkül mindazok ré- szére megadni akarja a kettős vagy hármas szavati jogot, a kikkől az államügyek intézésére való befolyás- voz szükséges érettség, megbizható- ság, a társadalmi rend iránt való érzék feltételezhető.

Irni és olvasni nem tudók.

A 24 éven felüli férfinépességnek közel 1/3-a, vagyis 1,270.924 egyén nem tud írni, olvasni. A jelenleg vá- lasztói joggal biró 24 éven felüli analfabéta egyének száma pedig az 1904. évi általános összeírás ered- ménye szerint 192.972.

Ha nálunk csak a között a két mód között lehet választani, hogy az analfabéták vagy egészen mellöz- tessenek, vagy pedig közvetett vá- lasztói joggal ruháztassanak fel: akkor az utóbbi mód, mint a vá-

lasztói jognak nagyobb területre ki- terjesztése, éppen a szabadelvű fel- fogás érvényesítése. Különbben is ez az intézkedés csak átmeneti, mert az írni-olvasni tudás terjedésével a köz- vetett választási rendszer fokozato- san megszűnik s kis fáradsággal megszerezheti mindenki a közvetlen választói jogot is.

Nyilvános lesz.

A javaslat a nyilvános szavazást tartja fenn. Ezt az indokolásban a belügyminiszter azzal okolja meg, mert több és nyomatékosabb érv szól ellene, mint mellette. A válasz- tók nagy számánál a megvesztegetés és a presszió amugy is kevésbé érvényesülhet. A titkosság nem zárja ki a visszaélések lehetőségét, az izga- tók terrorizmusát pedig megkönnyíti.

A titkosság a függő helyzetben levőket csak abban a védelemben

Polónyi Géza.

részesíti, hogy a titok leple alatt hűtlenné lehetnek ígéretükhöz.

A titkos szavazás gyengíti azt az erkölcsi elvet, hogy mindenkinek lelkiismeretbeli kötelessége, hogy birjon a vélemény szabad nyilvání- tásának bátorságával.

Ugyanez áll a terrorizmus külön- féle nemeiről. A mig a közfelfogás meg nem változik, a titkossággal nem lehet megakadályozni azt, hogy az emberekre politikai szavazatuk végett nyomást ne gyakoroljanak, hogy tőlük kötelező ígéretet ne ve- gyenek és hogy ha ezt megtagadják, ne kelljen ennek megtorlásától félniök. Még egy nagy hátránya van a titkos szavazásnak, az, hogy a választási visszaéléseket is nehéz kideríteni, mert nem tudni, hogy a választó kire szavazott. Azon országokban, a hol titkos a szavazás, mint például

Franciaországban, néha kénytelenek mandátumától azt fosztani meg, a ki kifogástalanul járt el.

Azok a kik a választót állandóan szemmel tarthatják, vagy a kik reá döntő befolyást gyakorolhatnak, a titkos szavazás mellett is többnyire megtudhatják, hogy a választó kire szavazott.

Polónyi.

— Igazmondás a zsidókról. —

Magyarország volt igazságügy- minisztere, Polónyi Géza, a kit a zsidók megbuktattak és állandó ül- dözéssel szeretnének lehetlenné tenni, megmutatta, hogy él és a politikában nem tántorodik el az igazságtól.

Szombaton tárgyalták a képviselő- házban a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot. Ennek tárgyalása során szólalt fel Polónyi és hatal- mas szavának, igazmondásának jejeje mindenkit meghatott. És senki sem akadt, a ki meg merte, meg tudta volna czáfolni őt.

Mert mit vágott oda Polónyi az igen tisztelt ellenfeleinek arczába?

Azt, hogy a főváros törvényható- ságában a zsidóság ragadta magá- hoz a vezetőséget, a kormányzást. — Nem akarja Polónyi a felekezeti békét megzavarni. De akkor miért türjük, hogy a zsidóság rontja le a felekezeti békét azzal a jogtalan és igazságtalan eljárással, hogy a ke- resztény elemet teljesen kiszorítja a törvényhatósági bizottságból.

Számokkal bizonyította Polónyi, hogy a főváros lakosságának óriási többsége keresztény, — de a fővá- ros törvényhatósági bizottsága épen az ellenkező arányszámot mutatja. A fővárost teljesen hatalmukban tart- ják a demokraták, szociáldemokra- ták, szabadgondolkozók, szabadkö- művesek stb. elnevezések alatt egye- sült klikkek. Pedig hát ez csak el- elnevezés. Lényegében egy kutya mind: zsidó, zsidó és zsidó. Szó- moru, hogy a főváros egyes kerü- leteiben még a plébánosi állást is olyan papokkal töltik be, a kit — a zsidók jelölnek. Mi nem szólunk bele más vallásuak egyházi ügyeibe. Miért tüntet hát a zsidóság azzal, hogy a katolikus plébános megvá

lasztásába belekontárkodik, sőt a zsidóság dönti el a választást.

Ennek a rendszernek a jövőben meg kell szünnie, mert rossz példa az országra, ha a főváros közéletében nem szerepel, nem kormányoz más, csak zsidó, zsidó és zsidó.

Nagyon természetes, hogy a képviselőház demokrata, szabadkőműves és zsidó tagjainak nem tetszett Polónyi ostromozó beszéde, de némán, figyelemmel hallgatták végig, nem mertek mukkanni sem, mert nagyon érezték, hogy fáj ugyan, de a mi fáj az — szintiszta igazság.

Az ország pedig tisztán láthatja, hogy miért is ütök olyan nagyon ellenfelei azt a híres Polónyit. Egyszerűen azért, mert nem zsidó, nem is barátja a zsidóknak és szemébe mondja az igazságot még a zsidóságnak is.

Polónyi egyáltalában nincs megbukva. Sikerült ugyan őt a zsidóságnak a miniszteri székről lemondtatnia, de hogy Polónyi tisztességtelen ember volna az rágalom. Mert nem követett el semmi büntetendő cselekményt. Olyasmért, a mi nem ütközik a büntető törvénykönyvbe, lehet valakit üldözni, hamis vádakkal is lehet illetni, de erre csak a zsidók képesek és a hol tehetik, meg is teszik.

Polónyi azonban velük szemben méltóságosan és okosan viselkedik. A mit a zsidóság ellene vét rágalmakban és pletykákban, azt ő visszadja az igazság éles fegyverével. És bizony beszélhet akárki akármit, Polónyi ma is csak az a Polónyi, a ki miniszter korában és a nemzeti küzdelmek idejében volt.

Szombati beszéde is mutatja, hogy a jót akarja, a rosszat pedig üti, vágja, izzé-porrá törí menthetetlenül.

Az egész ország józan magyar népe tudja, hogy csak a zsidók szeretnék rajta hatalmukat megmutatni — ha lehetne. És épen az Magyarország régi nagy átká, hogy ha akad a közéletben egy igaz és eszes ember, aki egy maga képes egész ország sorsát irányítani, — a zsidók ravasz módon keresnek és találnak módot, hogy lehetetlenné tegyék.

Ugy látszik azonban, hogy végre emberükre akadtak.

Ugy látszik, hogy Polónyi nem hagyja magát. Nagyon helyesen is cselekszi, ha nem ijed meg holmi ringy-rongy zsidófogások cselvetéseitől, hanem állja helyét derekasan, férfiasan, jó magyar, jó keresztény hazafihoz méltó módon.

A nép szava.

— Levelek a szerkesztőhöz. —

Tekintetes szerkesztő ur! Véleményem röviden az, hogy a választói jog legyen egyes, nyílt és a magyar íráshoz és olvasáshoz kötött. Kiváló tisztelettel Szappanos Imre.

Tisztelt szerkesztőség! Én is azt mondom, hogy legyen a választói jog egyes, nyílt és minden magyarral írni és olvasni tudó honpolgárra kiterjesztessék. Hazafias üdvözléssel Kovász Mihály.

A Magyar Néplap tekintetes szerkesztőségének. A választói jog legyen 1. egyes, 2. nyílt és 3. minden írni és olvasni tudó, 24 éves állampolgár megkaphassa. Hazafias tisztelettel Pap Péter.

Tekintetes szerkesztő ur!*) Mint egyszerű falusi gazda, nem foglalkozhatom a nagy politikával. Hálát adok az Istennek, ha a földemet jól megmunkálhatom, csürömet és istállómát rendben tartom és kis családomat gondozom. Egyszóval nincs időm a politikához.

Vannak azonban kivételes esetek! Ilyen volt az á'kozott labancz kormány ideje és ilyen kivétel a mostani idő is, a midőn az általános választójogot akarják behozni; a midőn tehát arról van szó, hogy magyar legyen-e továbbra is ez az ország, hogy unokáink is szabadon élénekelhessék:

Hazádnak rendületlenül
Légy hive őh magyar!

vagy pedig átengedjük saját sorsunk vezetését az oláh, tót, szerb, horvát stb. nemzetiségekből és az Istent és hazát nem ismerő szocialistákból alakult éhes tábornak.

Mert *erről* van szó gazdatársaim! Könnyű nektek az Alföldön és Dunántul, hol csupa magyarok laktok, egyszerűen kirukkolni e jelszóval: „nem kell plurális!“, de ha meggondoljátok azt, hogy ti, a csepp

*) Ámbár ez a levél az eddig adott vélemények nagyobb részével ellenkezik, mégis ajánljuk az olvasó különös figyelmébe, mert alapos tanulmányozásra vall.

magyar tenger, minden oldalról egészen és teljesen nemzetiségekkel vagytok körülveve, kik mint vasgyűrű vesznek körül benneteket, s a kik ha az általános választójog következtében a magyaréval egyenlő szavazathoz juthatnak, akármelyik pillanatban könnyen meg is semmisítenek benneteket. Bizony mondom, ha mindezeket megszivlelitek és ha az ősi magyar érzésnek csak egy kis szikrája is él a szívetekben, még egyszer meg kell gondolnotok magatokat, mielőtt a döntő szót a pluralitás ellen kimondjátok.

Hogy mi a pluralitás, s hogy mennyire szüksége van a magyarnak arra, a következő két példával mutatom be.

A jó Isten úgy irányította sorsomat, hogy fiatalágomat a biharmegyei Belényesben éljem le, hol egészen oláhok, férfikoromat pedig Liptó-Rózsahegyen, hol egészen tótok közé vagyok ékelve. Mindkét kerület eddig is el volt veszítve a magyarság részére, ha pedig az egyes választójogot hozzák be, úgy még inkább elveszethetnek tekinthető a jövőre. Már most, kedves atyámfiái, nézzetek csak, hogyan leszen biztosan magyarrá mindkét kerület s az itt felhozottak módjára a többiek is, hogy ha a választójog plurális leszen.

A rózsahegyi kerületben van jelenleg összesen 3014 szavazat, melyből 2100 tisztára tót, míg a fennmaradó 914 magyar. — Minthogy minden magyarnak (mert írni-olvasni tudók és eléggé jómóduak) hármas szavazata leszen, tehát összesen $3 \times 914 = 2742$ magyar szavazat lesz, miután továbbá a tót nép tanulatlanabb a magyarnál, mely írni és olvasni is csak 5%-ban tud, ennél fogva birni fog: $2100 \times 5\% = 2205$ szavazattal. Egy szóval az eredetileg elenyészően csekély magyarság győzelme a plurális választáson legalább is 537 szótöbbséggel van biztosítva.

Ugyan annak a mintájára számíthatja ki kiki magának a magyarság biztos és fölényes győzelmét a jelzett belényesi kerületben is, hol a választók száma 2897, melyből csak 854 a magyar szavazat s a hol az oláh szavazóknak csupán 3%-a írni olvasni tudó ember.

Kedves Véreim! Ne azt nézzük tehát, hogy mi kényelmesebb Péternek s mi kedvesebb Pálnak, hanem kizárólag azt kell szem előtt tartanunk, a mi ennek a sokat szenvedett magyar nemzetnek, ennek az ezeréves hazának válik hasznára. Éljen a pluralitás! Szántó István, gazda.

PC

Kebelé
Sok ol
A mely
Szántó

Borong
Ki tud
Ki tud
S-ants

Volt, va
De né
Nézzük
Szántó

Ugy n
Ugy s
Magya
Rajta f

Pó

Miu
nában
héten
csapat
behívt
taléko
Hercz
csapat
gyalog
sconz
alja, a
ezred
34. g
a kec
zászló
ezred
52. g
a zág
zászló
ezred
város
zászló
gyalo
szaba
zászló
logez
egyik
negy
osztr
szint
Csak
kosok
értele
Magy
irtuk.
sincs

POLITIKAI VILÁG.

Szántás közben.

— A paraszt fiához. —

Kebelén a földi szép életnek
Sok oly vágyak, álmok elenyésznek,
A melyek nem juthatnak talajba...
Szántunk fiam! előbbre haladva.

Borongós az égnek arczulatja!
Ki tudja, mily időnk lehet még ma.
Ki tudja, hogy mi lesz urrá rajtunk.
S-ántunk fiam! Sokat ne aggódjunk!

Volt, van s lesz is: jó s rossz a világon,
De nézzük, hogy nekünk egy se ártson!
Nézzük, hogy mi dolgunk jöjjön ren be
Szántunk fiam! öröme gerjedve.

Ugy nem lesz, mint vörös vágy óhajta,
Ugy se, mint rácz s a többi álmodja.
Magyar s hona: megmarad magyarnak:
Rajta fiam! Szántunk a jó magnak!

Bódogh János.

Póttartalékosok behívása.

Miután Boszniában és Hercegovinában a fenyegető szerb bandák a héten csakugyan betörték, az ott lévő csapatokat megerősítették s e célra behívták az ezekhez tartozó póttartalékosokat. Bosnyákországban és Hercegovinában a következő magyar csapatok fekszenek: A zombori 23. gyalogezred három zászlóalja, a losonczi 25. gyalogezrednek egy zászlóalja, a nagybecskereki 29. gyalogezrednek egy zászlóalja, a kassai 34. gyalogezrednek egy zászlóalja, a kecskeméti 38. gyalogezrednek egy zászlóalja, a kaposvári 44. gyalogezrednek egy zászlóalja, a pécsi 52. gyalogezrednek egy zászlóalja, a zágrábi 53. gyalogezrednek egy zászlóalja, a belovári 16. gyalogezrednek egy zászlóalja, a szászvárosi 64. gyalogezrednek egy zászlóalja, a székelyudvarhelyi 82. gyalogezrednek három zászlóalja, a szabadkai 86. gyalogezrednek egy zászlóalja és a károlyvárosi 96. gyalogezrednek egy zászlóalja. Mindegyik zászlóaljhoz körülbelül száznegyven póttartalékos vonul be. Az osztrák hadtestekhez természetesen szintén behívták a póttartalékosokat. Csakhogy Ausztriában a póttartalékosok már kártérítést kapnak, olyan értelemben, a hogyan azt már a Magyar Néplap 37. számában megírtuk. — Nálunk természetesen szó sincs semmi kárpótlásról.

A családfentartó.

Van katonáéknál egy törvény, a mely kimondja, hogy ha valamely apának több gyermeke van, akkor a katona fia nem szabadságot kérhet még akkor sem, ha bebizonyosodik, hogy ez az egyedüli családfentartó.

Magyarországon ezer és ezer kisbirtok megy az által tönkre, hogy a családfentartó fiut nem szabadságot kérjék.

Egy apának két fia van. Az egyik kiment Amerikába, a másikat besorozták katonának. Az apa öreg, beteges, nem képes már a kis birtokot gondozni. Folyamodik, hogy a katonafiát szabadságot kérjék. De a törvény azt mondja, nem lehet, mert nem ez az egyetlen fiu. És benn tartják. A kis birtok pedig pusztul-pusztul, míg újra nem kerül.

Vagy egy másik eset. Ennek is két fia van. Az egyik elházasodott a tizedik faluba. A másikat elvitték katonának. Amaz nem képes az öreg, beteges apának segíteni, már a távollét miatt sem, de magának is van elég ügye-baja vagyonával. Kéri a katonafiú szabadságot. A hadügyminiszter felelete megint tagadó, mert nem ez az egyetlen fiu.

Hát ezt a törvényt rövid időn belül meg kell változtatni, mert annak rideg szavaihoz való ragaszkodását, a mai korszak nem tűrheti meg. Egyszer már jó volna, ha katonáéknál is emberségesen gondolkoznának.

A zsidók.

A képviselőház folyosóján fölvetették Andrassy Gyula gróf belügyminiszter előtt azt a kérdést, hogy mi történik azokkal a zsidókkal a kik csak héberül irnak és olvasnak? Választók lesznek-e ezek is. Andrassy azt felelte, hogy természetesen rájuk is kiterjed a választói jogosultság. Hát ezt egyszerűen nem hiszszük el, hogy a belügyminiszter ilyesmit mondott volna! Mert az új törvényjavaslat magyar állampolgárságról és magyarul írni és olvasni tudásáról szól, nem pedig másról. Az ilyen nyilatkozat tehát felháborító, sőt — felhéberítő volna.

Képviselő jelölések.

A bihari választó kerület mandátuma Rigó Lajos halálával gazdátlaná vált. Ugy halljuk, hogy a kormány Sas Ede nagyvárad lapkiadót és író fogja hivatalosan jelölni a bihari képviselőségre. Ugyanazt a Sas Edét, a ki Kristóffy korában a darabont kormányának is felajánlotta szolgálatait. — A szigetvári kerület is megüresedik, mert Olay Lajost

karczagi közjegyzőnek nevezik ki. Helyébe a kormány Kriszt Béla szigetvári ügyédet jelöli képviselőnek.

Az új bécsi kormány.

Vasárnap nevezte ki a király az új bécsi kormányt Bienerth báró miniszterelnöksége alatt. A régi kormány tagjai közül az új miniszterelnök kivételével, csak Abrahamovics dr. lengyel miniszter és Georgi Frigyes honvédelmi miniszterek maradnak meg az új kabinetben. Az új belügyminiszter Haerdtel báró, új tárcanélküli miniszter pedig Zacsék János képviselőházi alelnök és Schreiner Gusztáv lesz. A pénzügyminiszter vezetője Jorkasch Koch Adolf báró osztályfő, a kereskedelmi miniszteriumé Mataja dr. osztályfő, az igazságügyminiszteriumé horthi Holzknecht lovag osztályfő, a kultuszminiszteriumé Kazera József lovag osztályfő, a földmivelésügyi miniszteriumé Pop József osztályfő, a közmunkaügyi miniszteriumé Wickenburg Miksa gróf, a vasutügyi miniszteriumé Forster Zdenkó lovag lett. Az új miniszterek hétfőn tették le az esküt az uralkodó előtt, mire ő felsége a távozó minisztereket bucsukihallgatáson fogadta.

A választójogi bizottság.

Megalakult immár a képviselőházban a választói reform dolgában kiküldött bizottság. Elnökké Bizony Ákost, előadónak Csizmadia Endrét és jegyzővé Buza Barnát választották meg. A választói reform-bizottság december elsején délután négy órakor kezdi meg a javaslat tárgyalását.

Főispánváltozás.

A héten a király Elekes Béla háromszékmegyei főispánt állásától saját kérelmére felmentette és helyébe Metzner Béla főrendiházi tagot nevezte ki.

A tanítók.

A választói jogról szóló törvényjavaslat kapcsán a tanítók körében mozgalom indult meg; a miatt elégedetlenkednek, hogy miért ad nekik a kormány kettős szavazati jogot, mikor ők hármast követelnek. Hát ezennel ki kell hogy tanítsuk a tanító urakat: — ne azt követeljék, hogy nekik is hármast legyen, hanem hogy másoknak se legyen a hármast a szavazati értékük. Épen az a cél, hogy a jogban mindnyájan egyenlők legyünk és legyen a szavazati joga mindenkinek egyformán — nem hármast, hanem — egyes.

ORSZÁGGYULÉS.

Ezen a héten a képviselőház, miután hétfőn befejezte a főváros fejlesztéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását, egy napos szünet után, szerdán megkezdte a jövő, 1909. évi költségvetés tárgyalását.

Miután a költségvetés során rendkívül fontos kérdések dőlnek el s miután attól lehet tartani, hogy az idén a Ház a költségvetéssel nem fog elkészülhetni idejekorán, valószínű hogy az országgyűlés kimondja, hogy sürgősségénél fogva a költségvetést naponként nyolcz órán át tárgyalja. Az ülések így délelőtt tíz órától este hat óráig tartanak.

TÁRCZA.

Az élet.

*Egy percz a másikat leörli
S elszáll az álom: ifjuság.
Lehervad a nagy életágról,
Mint fonnyadó virág.*

*Haló kebelben semmi ábránd.
Hülő szivekben semmi tűz.
Csak küzködünk. A lázas élet
Tengernyi gondja üz.*

*Mit érnek a nagy ékes eszmék!
A szellem, ideál mit ér,
Ha nincsen, a mi életet tart
A testben, — a kenyér!*

*Ezért fut a tudatlan, a bölcs
A nő, a férfi, ifju, agg,
Ezért az önzetlen barátság
S a gyűlölő harag.*

*S amíg az ember ifju: — álom
Butítja egyre, szüntelen:
Később csalódva látja... élet?...
Kenyérért — küzdelem!...*

Marion.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —
Irta: Károlyi Gyula.

VIII.

Késő este a főkapitány lakásán, a legelrejtettebb szobában izgatottan járkált föl és alá Milovics. Grünau az asztalnál ült és örökös szokásához hiven gunyosan mosolygott. A két férfi a bűnügyi alkaptányt és a vizsgálóbíró várta, a kiket telefonon kivtak meg a bizalmas és titkos éjjeli tanácskozára »rendkívül sürgős ügyben« ...

A főkapitány tehát mosolygott és így szólt Milovicshez:

— Nem gondolod, hogy egy kissé tulságosan őszinte vagy?...

— Azt hiszem, legjobb, ha hozzád teljesen őszintén szólok. Vagy tesztek valamit az ügyemben, vagy — agyonlövöm magamat.

— No, semmi esetre sem lehet ilyen tragikus a helyzet.

— De sőt. Csak napok kérdése. Mert ha Veér csak annyit tud is, hogy a leány meghalt és eltemették, minden esetre kutatni fog az eset okai után. Lehet, hogy már holnap, lehet, hogy csak egy hét múlva, két hét múlva... De bizonyos, amennyire őt ismerjük, hogy ki fogja kaparni és meg fogja írni a Nagydrávai Ujságban... S akkor végem van...

— Mit fog kikaparni és mit fog megírni?

— Hogy Piroska áldott állapotban volt... Hogy ebbe nem tudott belenyugodni... S a legkomolyabban fenyegetett, hogy ha a gyermek megszületik, nyilvános botrányt fog csapni... Ez engem lehetetlenné tett volna családom és a társadalom előtt... És mert semmi más mód nem volt, hogy megakadályozzam nevem tönkretételét... gyilkossá lettem... Megmérgeztem a leányt... Oh, bár ne tettem volna! Meg fogja tudni a világ... Végem van...

— Miért nem ígértél valamit annak a rongyos ujságitárnak?

— Barátom! Eléje szórtam minden pénzemet... A fél vagyonomat neki adtam volna... Ott voltak előtte a milliók... Csak ki kellett volna nyújtania a kezét... Senki sem tudott volna semmit...

— No és?

— No és... egy pillanatra elkábította a tenger pénz látása, de a másik pillanatban már olyan dühbe gurult, hogy azt hittem, meg fog enni... Hogy az ő becsületét meg lehet bármennyi pénzért is vásárolni? Azt gondolom én? Inkább éheznek, de becsstelen pénz egy fillér sem kell neki...

— A bolond!... Igazán, azt kell hinnem, hogy az az ember vagy örült, vagy számár...

— Oh, nem! Csak legyünk őszinték... Egyszerűen jellemes... Bár mi is olyanok volnánk...

— Akkor mi is koldusok volnánk! Nem kellett sokáig várakozniok. Csakhamar érkezett Becskereki dr. vizsgálóbíró, a ki sunyi arcczal az asztalt vizsgálgatva, mindjárt fölvetette az első kérdést:

— Hol a bor?

Alig néhány percz múlva követte egy nevetségesen kikent, kifent, nyakig lefésült hosszú haju, savószemű, fiatal ember. Maga a megtestesült kétszerkettő, a kinek zsebeiben állandóan ott voltak kis sárga füzetekben Sherlock Holmes detektív-kalandjai; ezekből merítette összes jogi tudását Aladári Adolár ur, a bűnügyi alkaptány.

Mind a négyen csodálatosan jó barátok voltak. Együtt nőttek fel, együtt diákoskodtak, együtt halásztak mindig a zavarosban s együtt emelkedtek a bűnös jellemtelenség határtalan lejtőjén... egyelőre fölfele...

Sulyos eset volt bizony ez a Milovics esete... Minden áron el kell ezt tussolni, de vigyázza, nehogy megint a hatóságok valljanak szégyent, mint a kitiltási komédia alkalmával. A titkos tanácskozás folyamán négyen a következőkben álapodtak meg: Milovics kijelentette s a többiek tudomásul vették, hogy pénz van: bőven s nem kell sajnálni semmiféle költséget, ha ettől függ bizonyos szájak elnémitása, bizonyos fülek betömése. Becskereki vizsgálóbíró majd gondoskodik róla, hogy az ügy semmiképen sem fog a törvényszék elé kerülni. — Csak legyen mindig elég bor. Grünau főkapitány ur mindenhez hozzájárul és mindent helyben hagy, a mit itt elhatároznak. Végül Aladári alkaptány ur magára vállalta, hogy egy-két napra megakadályozza a Nagydrávai Ujság megjelenését, ha ugyan szükséges lesz, egyébként legfőlebb egy hét alatt Veér Miklóst olyan szégyen éri, hogy nem fog többé írni Nagydráván... Mindenesetre holnap a főkapitány ur hívassa föl magához a nyomdászt és intezze el vele véglegesen, hogy ne nyomja tovább Veér Miklós lapját... A többi — majd magától fog jönni... Éjjel után oszlott el a társaság...

Üde fejünk!

egészséges álmunk, erős idegeink, izmaink és inaink vannak, mióta a trissító és gyógyító hatású Feller-féle Elsaffulidot ismerjük. Hozassuk Feller V. Jenődtől, Stubica, Centrale 18. sz. (Zágrábm.)
Marian.

Másnap délelőtt Kohn ur, a nyomdász, alázatosan kopogtatott be a főkapitány hivatalába, meggörbitett háttal közeledett annak íróasztalához s egy nyomdafestékes papírlapot tett elébe...

Senki sem tudta azt, hogy Kohn ur már hónapok óta üzi ezt a mellékfoglalkozást. Kinek mi köze is leit volna hozzá. Kohn ur üzletember volt (az ur szót csakis ő használta és csakis a maga neve után) és egy üzletember miért ne keressen ott, a hol keresni tud?

Kohn ur tehát már hónapok óta hordta minden nap délelőtt azt a kis lisztát a főkapitánynak, — havi száz korona fizetésért, — a mely mindig jóelőre megmutatta, mi fog aznap délután a Nagydrávai Ujságban megjelenni.

— Várjon csak egy kicsit, Kohn barátom! szólta a főkapitány a hitsorsoshoz, belepillantva a lisztába.

— Parancsolni kegyeskedik méltóztatni?

— Beszélni akarok magával, komolyan, okosan. Itt látom: »Egy fiatal leány titokzatos halála.« — »Milovics ur, a milliomos.« című cikket is. Mi van abban?

— Instállom, én nem tudok, én nem látok és nem hallok semmit. Tetszik tudni, hogy üzletember vagyok.

— Jól van Kohn! Csak azt akarom mondani, hogy a lapnak ma nem szabad megjelenni.

Kohn tagadólag csóválta a fejét.

— Szerződés köt, instállom, január elsejéig. Tetszik tudni, hogy én üzletember vagyok, de becsületes, ha Kohn ur is a nevem...

— Kifizetjük az egész eszterdőre...

— Nem lehet, méltóságos főkapitány ur, erről ne is beszéljünk. Én még mindig becsületes ember voltam.

— Hát nem akar maga sok pénzt keresni?

— Akarok instállom, hogyne akarnék, szólta fejét vakargatva a sunyi öreg, de csak egyenes uton. Tetszik tudni, hogy Kohn is legyenek, meg becsületes se legyenek... ez már kezeit csókolom, egy kicsit sok volna

— Egyszóval nem tud semmi okosat?

— Nem, instállom!

— Hát mondok én magának valamit.

— Parancsoljon, — kegyelmes uram!

— Nincs arra soha eset, hogy egy ujság nem jelenhetik meg egy-két napig?

— Hogyne volna instállom, köhécselt a zsidó, hogyne volna! Ha például eltörik a gép...

— Na, szólta a főkapitány a homlokára ütve. Hogy ez sohasem tu-

dott eszembe jutni!... Miért nem szólt erről soha nekem?

— Instállom, én nem szólhatok, vigyorgott ravaszul Kohn ur, mert tetszik tudni, üzletember és... mégis... becsületes ember vagyok...

— És mennyibe kerül egy ilyen eltört gép kijavitása?

— Attól függ, hogy meddig javítják... Minden napra ezer korona...

— Helyes! Itt van négyezer korona... A gép még ma, nyomás előtt el fog törni négy napra.

— Meglesz! szólta elégületen a kis zsidó, zsiros mellényébe rejtve a pénzt és a hogyan jött, meggörbített háttal, alattomosan távozott.

Mialatt Kohn ur a főkapitánynál járt, Aladári alkaptány is fogadott titkos audienciára egy izraelita polgártársat. Nem kisebb ember volt ez, mint Berger Móricz, egy — még a nagydrávai közönség által is került — rosszhírű lebujsz tulajdonosa.

— Csak azért hivattalak, Móricz, szólta az alkaptány végignyújtózva székében, mert a rendőrség megint igénybe veszi nagybecsű szolgálataidat... Ezuttal ezer koronát kapsz s nem kerül semmibe, csak egy levélbe, meg egy utba... Tehát figyelj... Hazamégy és iratsz a feleségeddel egy névtelen levelet Veér Miklósnak, a Nagydrávai Ujság szerkesztőjének. Persze ez mind titok... Megiratod abban a levélben, hogy az a Berger Móricz féle lebujsz egy ilyen, meg olyan hely, a hol fősztogatják a vendégeket, a hol bűnös üzelmek folynak stb. stb... A levelet még ma postára teszitek... Érted?... Holnap fogod a feleségedet, fölkeresitek Veér Miklóst és azt mondod neki, tudomásodra jutott, hogy valaki névtelen levelet küldött rólad hozzá... Igérsz neki száz koronát, ha azt a levelet neked átadja... Ő persze erre téged ki fog rugni... Te a feleségeddel együtt ide fogsz jönni és bűnvádi följelentést tesztek Veér Miklós ellen zsarolás címén... Te is, a feleséged is, tanuskodni fogtok, hogy az az ember *követelte* tőletek a száz koronát, másképen nem volt hajlandó a kompromittáló levelet kiadni... A többi a rendőrség dolga... Megértetted?... Ezer korona... Menj és tedd, a mit mondtam...

Miklós elvégezvén délelőtt a szerkesztőségben teendőit, a leg-

nyugodtabb hittel távozott, hogy immár a lap készen van... A Milovics gyár titkáról természetesen csak annyit irt meg, a mennyit tudott, különösen kiemelve a gyáros pénztárában lefolyt jelenetet.

Sa míg fáradhatatlan szorgalommal kutatott városszerte az ügy további, előtte még tióokban lévő részletei után, álmodni sem mert volna, hogy gonosz csel, döntő aknamunka folyik ellene... Nem is sejtette, hogy többé ebben a városban az ő írott sorai nem fognak napvilágot látni... Nem is sejtette, hogy ő ebben a városban többet nem fog írni... Nem is hitte volna, hogy holnapután kimérik reá a döntő csapást...

Napestig szaladgált, járt, fáradt, ki a temetőbe, onnan a gyárba, az ügyészségre, a rendőrségre, orvosokhoz, ügyvédekhez... csak annyit sikerült megtudnia, hogy a leányt csütörtökön csakugyan eltemették... Nos és miért furcsa ez ő reá nézve, a mikor az emberek, a hatóságok és az egyesek mind napirendre tértek a dolog fölött... Valaki meghalt, eltemették, pontum!... Ez minden nap megtörténik... A ki egyébre is kíváncsi, az ássa fel a sirt és kérdezze meg magát a halottat!...

Holtra fáradtan tért be egy kissé megpihenni a kávéházba.

Ott már Kohn ut várta.

— Szerkesztő ur, tudja mi az ujság?

— ?...

— Nincs lap!

— ??...

— Nincs Nagydrávai Ujság.

— Ne beszéljen bolondokat...

Ilyen hidegvérrel mondja és mosolyog?

— Hát mit tegyek?

— Mi történt?

— Eltörtött a gép... Négy napig nem lehet azon nyomni semmit... Tessék megvizsgálni...

— Eltörtött?... Négy napig?... Isten!... Akkor vége már csakugyan mindennek!...

Pedig ha tudta volna, hogy ez még nem is a vége!...

... A kávéházzal szomszédos szálloda előtt fényesre ázott hintók sorakoztak... Az uri közönség gyülekezett a szálloda nagy termébe, fényesen, ünnepiesen, lelkesen, a főkapitány tiszteletére rendezett bankettre...

(Folyt. köv.)

Terjesszék a „Magyar Néplap”-ot!

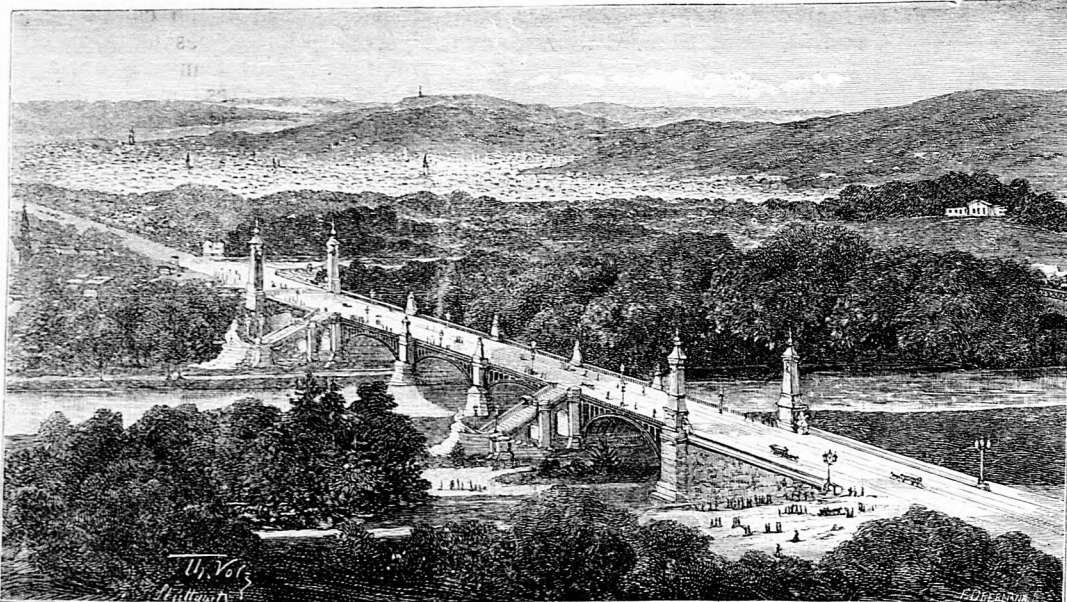

UJDONSÁGOK.

Két születésnap.

— 60 és 67. —

Szombaton Wekerle Sándor miniszterelnök, hétfőn Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter ült születésnapot. Wekerle ha'vanadik, Kossuth hatvanhetedik születésnapját ünnepelte. Érdekes nap: a negyvennyolczas Kossuth — hatvanhét éves!

Stuttgart látképe madártávlatból.

Ebből az alkalomból mind a két kormányférfiúnak számos üdvözlésben volt része. Az ország minden részéből kaptak üdvözlő táviratokat.

Wekerlét szombaton már kora reggel meglátogatták Apponyi Albert gróf kultuszminiszter, Popovics és Márffy államtitkárok és melegen üdvözölték. A miniszterelnök elment a képviselőházba, a hol az üléssteremben való belépésekor a Ház tagjai megéljeneztek. A miniszterelnök különben kerüli az ünneplést s a születésnapot és annak estéjét csak kizárólag családja körében töltötte el.

Hétfőn a beteg Kossuthot ünnepelték. Az országos függetlenségi párt képviselő tagjai hétfőn délelőtt

félegy órakor a képviselőház szünete alatt a képviselőházból küldöttségben Kossuth Ferencz lakására mentek, a hol a miniszterhez a párt nevében Thaly Kálmán intézett lelkes beszédet, a melyre Kossuth válaszul, kilátásba helyezte az összes pártok egybeolvadását függetlenségi szellemben, ezenkívül az önálló vámtérületet és az önálló magyar bankot.

Hétfőn délután Wekerle látogatta meg Kossuthot s miután kölcsönösen üdvözölték egymást, sokáig elbeszélgetett a két államférfiu, politikáról és egybekről.

A pápa jubileuma. Rómában hétfőn tartotta a pápa aranymisét, miután ez a nap püspökségének 25

éves jubileuma napja s azért halasztotta idáig az ünnepeket. A jubileumra Róma zászlódszót öltött. Kilencz órakor ment át X. Pius a Vatikánból a szent-Péter templomba, a hol az aranymisét az összes európai fejedelmek követeknek jelenlétében tartotta meg. 28 bíboros, 280 püspök és 50.000 főnyi közönség gyűlt össze a templomban. Az ünnep fényesen sikerült.

Erzsébet. November 19-én, Erzsébet napján délelőtt boldogult királynénk emlékezetére gyászistenfiszteletet tartott a budapesti egyetemi templomban Walter Gyula dr. prelátus, a papnevelő kormányzója. A gyászmisén igen sokan jelentek meg a templomban.

Egy képviselő halála. Rigó Lajos, a bihari kerület országgyűlési

képviselője, vasárnap este meghalt. Az elhunyt képviselő 1851-ben született s református lelkész volt. Rigó Lajost vasárnap a bihari templomban prédikáció közben agyszélhűdés érte. Estére meghalt. Temetése szerdán délelőtt ment végbe.

Haza Amerikából. A mult héten érkezett Triesztbe Newyorkból a „Kárpátia“ hajó ezeregyszázötvenegyzet huzatérővel. A hazatérők közül háromszázötvennégy magyar alattvaló. Fiumében hétszázötvenhét utas szállott partra. Összesen tehát a mult héten több mint ezerszáz magyar honfitársunk tért haza Amerikából.

Grófkisasszony és nevelő. Harnoncourt Félix gróf nagybirtokos leánya, a huszonegy esztendős Alisz grófnő megszökött atyjának écskai kastélyából Krunitz nevelővel. Alisz

grófkisasszony az elhagyott faluban élt, s nem igen volt más társasága, mint a művelt, elmés nevelő. Állítólag egy osztrák mágnást szemeltek ki a grófnő férjéül, a ki azonban nem tetszett neki. A szökevényeket sehol sem találják.

Családirtó anya. Gazdagh János huszti számvevő felesége, míg a férje hivatalban volt, revolverrel szíven lőtte hét éves Pali nevű fiát, öt éves János fiának a szemébe lőtt, azután konyhával saját nyakán és kezein föl-vágta az ereit. Tettét

azért követte el, mert összeszólalkozott férjével. A hét éves Pál azonnal meghalt, az asszonyt és a kisebbik fiút kórházba szállították.

Vasárnapi rablógyilkosság.

A györmegyei Büdöskökuton szörnyű rablógyilkosságnak esett áldozatul vasárnap Milalkovics György gazdálkodó felesége. Lakásán támadták meg a szent mise alatt és számos ütessel elkábították, azután konyhával elvágták a nyakát. Elvittek a szekrényből 85 koronát. A tetteseknek a vadállati kegyetlenséggel véghez vitt gyilkosság után nyomuk veszett.

Csalás a háborúval. Szerbiában nagy csalásnak jöttek a nyomára. Rájöttek, hogy a hadiszerteljesen hasznavehetetlen. A hadiszert megrendelésével és átvételével Sto-

janovic
bizva
nál na
rendelt
hogy
része
többi
hetetlen
van r
közt
intézet
a széc
tett sz

Elé
Zsófia

Ujvá
anyja
mara
gyújt
ruhá
teljes
meg

El
zón
széd
Dom
szél
dozá
közs
ház
épül

janovics Dusán alezredes volt megbizva. Stojanovics egy német gyárnál nagyobb puskapor szállitmányt rendelt. Ezt megvizsgálták s rájöttek, hogy a puskapornak legnagyobb része téhéntrágya; a patron s a többi lövőanyag teljesen hasznavehetetlen. Ebben a csalásban része van nagyon sok tisztnek, a többi közt Vlaics Dömjennek, a katonai intézet tüzérségi vezetőjének is, a ki a szédelgésben igen nagy vagyonra tett szert.

Elégett az anyja sirján. Mész Zsófia hét éves leánya Torontál-

majdnem az egész idejéig termés s a lakosság butora is elpusztult. Biztosítva alig volt valami. A tűz kenyérsütés körüli vigyázatlanságból támadt.

Öngyilkos huszár. A nagykirándi huszárkaszárnyában Fazekas János huszár, ki csak október 1-én rukkolt be, katonai fegyverével agyonlőtte magát. Tettének okát nem tudni.

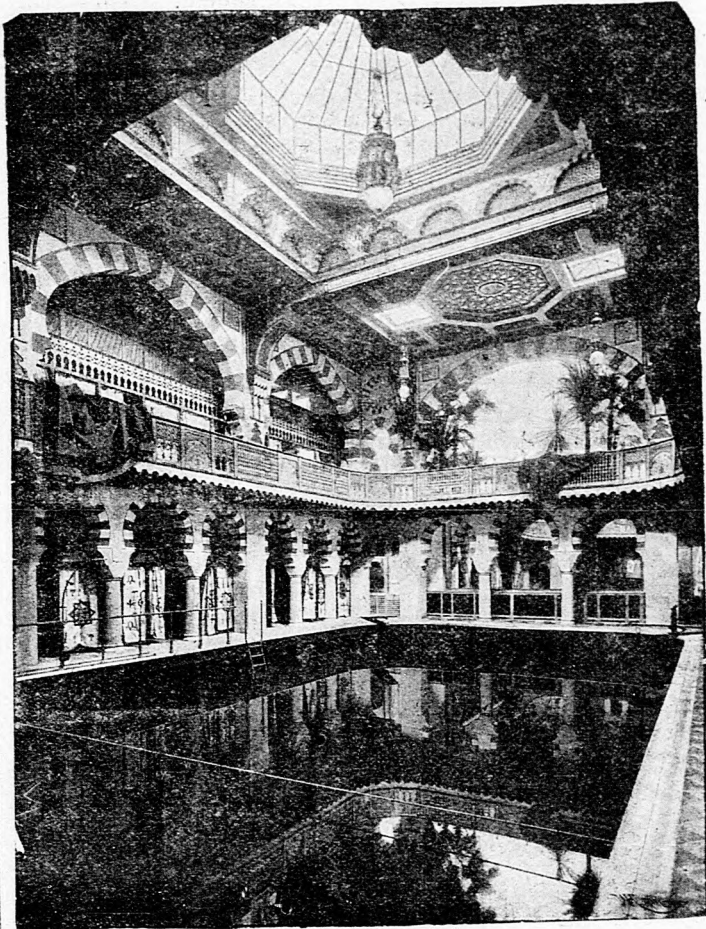
Vasuti baleset. Vasárnap este Kőbánya közelében vasuti baleset történt. A ferencvárosi kanyarulatnál

is elvégzi a tudakozódást s az eredményről a felet értesíti, személyesen előadott panaszra pedig a felet utba igazítja, hogy azzal hová forduljon. Az iroda címe: V., Országház-tér, földmivvelésügyi minisztérium.

A lázító büntetése. A sátoraljai helyi törvényszék lázítás miatt hat hónapi államfogházra ítélte Weinberger Sándort, az ottani szocialista párt titkárát, mert egy munkásgyűlésen élesen kikelt a képviselőház ellen. A kassai királyi tábla

A Galanthea-kut a Jenő-forrásnál Stuttgartban.

A stuttgarti téli uszoda.

Ujvároson kiment a temetőbe édesanyja sírjához és a többi sírról megmaradt gyertyákat összeszedve, meggyújtotta édes anyja sírján. Közben ruhája tüzet fogott és a kis leány teljesen összeégett, másnap találták meg megszenesedett holttestét.

Elpusztult község. Dombmezőn a héten tűz ütött ki. A szomszédos községek lakossága sietett Dombmező segítségére, de a nagy szélben hiába volt minden önfeláldozás; a dombon épült, víztelen község teljesen elhamvadt. Hetven ház dőlt romba, számtalan melléképülettel együtt. Tömérdek háziállat,

a győri személyvonat hátulról neki szaladt a sineken vesztglő tehervonatnak. Az összeütközés következtében a tehervonat két kocsija összezuzódott, másik két kocsija pedig kisiklott. A személyvonatnak nem esett baja, de az utasok közül hárman sérülést szenvedtek.

A földmivesek tudakozó irodája. Az irodának az a rendeltetése, hogy vidékről a fővárosba feljövő földmivesek ügyeikben tájékoztatást nyerjenek és utba igazítsanak. Az iroda a hozzá forduló felek ügyeiben a minisztériumokban is azonnal eljár, levélbeli megkeresések alapján

a vádlott büntetését egy esztendőre emelte föl, s ezt az ítéletet a Kuria jóváhagyta.

Méregkeverők Somogyban. Somogy megyében az utóbbi időben feltűnően sok a halálesetek száma. A hatóság vizsgálatot indított és a vizsgálat során egész méregkeverő bandának jutott a nyomára. Már le is tartóztattak több asszonyt, a ki méreggel elpusztította a férjét. A részleteket még a vizsgálat sikere érdekében titokban tartják.

Az automobil áldozatai. Berlinből jelentik: Kasszel és Holzhausen között Nikolai orvos egy frank-

furti fiatal asszonnal és egy házaspárral automobilon ment. Egy kanyarulatnál az automobil belezuhant egy árokba; a fiatal asszony azonnal meghalt és a másik három utas is oly veszedelmes sérüléseket szenvedett, hogy fölépülésük alig remélhető.

A könnyelműség vége. Ujvidéken Doma Mihály rendőr apróbb szabálytalanságokat követett el és a büntetéstől való félelmében szolgálati fegyveréből föbelőtte magát és meghalt.

Sötét a város. Besztercebányán a rendkívüli száraz és hideg időjárás következtében a villamos művek megtagadták a szolgálatot. A héten néhány este a város teljes sötétségben van. Ez az állapot a Garam vízének sekélysege folytán esetleg hetekig is eltarthat.

Hajósülyedés a Dunán. Paks város közelében elsülyedt egy teherhajó, a melyet a „Sirály” gőzös vontatott. A teherhajó belevágódott egy malom gerendájába és léket kapott. A kár hatvanezer korona.

Czigányok vérbosszuja. Lakatos Gyula abai kóbor cigány évekkel ezelőtt leütötte Kovács János cigányt. Lakatos megbűnhődött a bíróság előtt, de az elhunyt fia bosszút esküdött atyja gyilkosa ellen. Lakatos a minap Sárbogárdról Rétszilásra indult. Kocsiján ültek felesége, anyja, és testvére. Estére a karaván Rétszilás határába ért. Kovács József fiával, Kovács Ferenczel, baltával és dorongokkal fölfegyverkezve, az ut mellett várták Lakatosékát. A mint megpillantották a közeledő kocsit, előjöttek és Kovács József egy baltacsapással a kocsiba fogott lovat ütötte le, míg fia Lakatos Gyulát hallgattatta el örökre egy szekercze vágással. A kocsin ülő asszonyok testükkal akarták fedezni Lakatos Gyula holttestét. A két Kovács azonban lerángatta a kocsiról Lakatos holttestét és a közeli cigánysátorba vonszolta. Itt doronggal és fejszével a szó szoros értelmében szejjelverték a már holt Lakatos Gyula fejét. A szörnyű cselekedetet Farkas Mari és Lakatos Erzszi cigányasszonyok meg akarták

akadályozni, Kovács Ferencz azonban az asszonyok ellen fordult és Farkas Mari-t úgy ütötte föbe, hogy nyomban meghalt, Lakatos Erzszi pedig halálosan megsebesítette. A gyilkos cigányok ismeretlen irányban elmenekültek. A csendőrök országsszerite körözik őket.

Borzalmas kivégzés. Egy kínai újságban rémes lefejezés leírását olvassuk. A vérfagyasztó eset színhelye Hajfong kínai város volt. Néhány katonát meggyilkoltak a környéken s a tettesek egyikét sikerült elfogni. Halálra ítélték. Az áldozat a halálát megelőző napokat retentés rémületben töltötte. Az utolsó-előtti napon egy falatot sem evett, csak egész éjjel öntötte magába a pálinkát. A czölöphöz, a melyhez a lefejezésre elítélteket kikötik, tántorogva vánszorgott el. A lefejezés egy örökkévalóságig tartott, mivel a hóhér ügyetlen kezdő volt, a kit a rémület annyira megbénított, mint áldozatát. A lefejezés ősi kínai hagyomány szerint, karddal történt. Háromszor vágott vele az áldozathoz a hóhér, a mire le bírta szelni a nyakát. Az első csapás csak felében vágta el a nyakat, a második csapásra már lekonyult a fej, de le nem vált a törzsről, mert néhány nyakizom s a bőr még nem volt átmetszve. A bakó ekkor hajánál fogva megragadta a fejet, s úgy kanyarintotta le a véres karddal. A rémes procedura közben az elítélt arcza idegesen megvonaglott s kétszer a száját is felnyitotta mintha kiáltani akarna. A legerősebb idegzetű nézők is rosszul lettek erre a látványra.

Leszurta az őrjárat. Kaposvárott Szabó János 44. ezredbeli őrzető egy vendéglőben zajosan viselkedett. Katonai készültséggel jöttek a megfélemezésére. Szabó azonban megtagadta az engedelmességet és megtámadta a járőrparancsnokot. Az utóbbi kénytelen volt Szabót önvédelemből keresztül szurni. Az engedetlen katona szörnyen halt.

Kettős rablógyilkosság. Battonyán ismeretlen gonosztevők megfojtották Petrovics Dusán öreg földesgazdát és béresét, Szelecsán Oresztint. A gyilkosok az áldozat kocsiján hajtottak el.

A kis erények.

Irta: *Roberti J. páduai kanonok.*

(2) Azonban nem kell példakért távolba nyulni, nem is kell politizálni; a mindennapi élet elégséges példáját szállítja, hogy néha a meg gondolatlan szólásforma, máskor a helytelen hallgatás, néha a véletlen udvariasság, máskor a tullított magasztalás mikép dönti halomra a békét, egyetértést, vezet be gyűlölést, bonyolódott örökségi pörököt és a többit. Magam voltam párszor tanuja, hogy két jó barát összevesztett, lepocskondiázta egymást csak azért, mert egyik a másiknak ujdonságára azt mondta, hogy az nem „lehet!” Mily sok ember szenved abban a hibában, hogy egyszer kimondott szavának vak hitet követel és inkább törí a legszentebb lánczokat, de képzelt világából magát meg nem alázza. Hányan haragsznak meg azért a jó barátjókra, mert az ujdonságot, a titkot, mit megtudtak, nem ő nekik, hanem valaki másnak mondták meg előbb! És egyéb, egy más. Jó Istenem, ha a kis erényekre is annyi súlyt helyeznének ez emberek, minőt a hibáikra, micsoda harmonikus élet volna az életük és szinte körülgené őket a béke szelleme.

Ha pedig magamról és rólad, kedves olvasóm, kell szólanom, sok okoskodás helyett kimondom véleményemet, mely abban áll: hogy határozottan szükségünk van a kis erényekre. Mert noha annak, ki az élet szabadságában él, van rá módja, hogy társaságát legtöbbször maga válogassa, a neki kényelmetlen környezetet kerülje, a kiállhatatlanok társaságától visszahúzódjék, bujában némi szórakozást a világ zajában keressen, találjon, de bizony legtöbbször ép azok miatt kell szenvednünk a mindennapi keresztet, kiket

Parezellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletmüködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkedést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszinére kiküldi, ki az összes teendők ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedve, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2.) készségesen küld. Az intézet közremüködésének előnyei. 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereség részesedést nem igényel, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárát. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától adathatnak. 3. Az egyik módozatu kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hiteltesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

nem cserélhetünk el, azon viszonyok hatnak ránk nyomasztólag, miket nem változtathatunk meg és azon életmód látszik eltűrhetetlennek, melyből nincsen szabadulás. Vagyis, mihelyt a kényelmetlenségnek mulása int és szűnése kecsgetet, máris nem oly nyomasztó az, ellenben megszázszorozza keresztünket az a tudat, hogy nem segít más rajta, csak a türelem. Mindazonáltal ne szegje kedvünket az emberi gyarlóságból jelentkező ezen fogyatkozása a természetünknek. Ha akadályra bukunk, ha veszedelem jelentkezik, első gondolat az, lehet-e és hogyan lehet elhárítani? Ha lehet és a módja közel fekszik, akkor nincsen ok a kétségbeesésre, mert hiszen kiki saját sorsának mégis csak legelső kovácsa; ha azonban úgy látszik, hogy nem lehet, vagy a módja tekervényes volna, akkor tessék férfiasan mellet domborítani, fejet hátraszegni és a bajjal szembenézni!

Még a kísértéssel is így volnánk. Ha a csábítás valami kellemesre vonz, de tilalmasra, futásban kell keresni menedéket; de ha ellenkezésünkre spekulál a kísértő, vagyis, ha próbál keményen, akkor el kell szánva lennünk, hogy diadalmasan visszaverjük a támadását és megpirítás nem ránk jut, hanem a kísértőre.

Vigyáznunk kell e közben, hogy érzéseinkben ne csalódjunk. Példát mondok: valaki azt észleli belvilágában, hogy rendetlen hajlammal viseltetik egyik vagy másik ember-társa iránt. Mellőzöm a részleteket, és nem festem, hogy ez miképpen szokott történni; eléggé járatosak olvasóim a mindennapi élet forgatagában, hogy ilyen esetet tudnak is, láttak is. No már most, ha a kísértés ellen küzdeni valaki elhatározza

magát, küzdjön helyesen és okosan. Folyamodjék nyomban az Istenhez, imádkozzék. Mit könyörögjön? biz csak állhatatosan azt, hogy a Mindenható segítségével irtani sikerüljön a rendetlen hajlamot, ne pedig talán azt, hogy Isten hagyja meg benne az erzelmet s csupán arra vigyázzon, hogy e közben és e miatt kár ne történjék a lelkekben. Ki magát ily módon megtéveszti, az nem szándékszik a kegyelemmel együttműködni, hanem talán csodát is vár vakmerően; visszaél az imádság fegyverével.

De éppen fordított a viszony akkor, ha valaki rendetlen ellenszenvet észlel magában embertársai közül valaki iránt. Ott a kísértés formája más, tehát a bajnoki vértetnek is másnak kell lennie. Igenis, ilyenkor nem szabad a kiállhatatlan személyt kerülni (itt a futás nem hasznos!) hanem még keresni is kell az alkalmat a véle való találkozásra és erőt kell magunkon venni, hogy barátságos arcot, nyájas modort tanusítsunk az illető irányában. Oktalan ellenszenvet sohase szabad magunkban erősödni engedni. Ez is az ördög egyik eszköze, melylyel a tökéletesség útján hátráltat. Tehát meg kell akadályozni, hogy gáncsvetésnek sikerében gyönyörködhessek a gonosz lélek. Az oktalan ellenszenv leginkább a fenhéjazásból, tulbecsülésből, felfuvalkodottságból táplálkozik. E tulajdonságokat már a világfelfogás is kirekeszti a bölcseségből, annál inkább kihagyandók ezek a keresztény erkölcs világából. És ha valaki nekem azt mondáná, hogy inkább erölteti magára a naphoszanti némaságot, semhogy az ellenszenv emberrel társalogjon, azt felelném neki, hogy gyávaságának jelét mutatja, mikor a könnyebbik

módot választja és olcsóbb diadalt keres.

Annak idején szent Jeromoshoz járult tanácsért egy ifju lélek, mert hogy anyja nem osztotta az ő katólikus meggyőződését és késleltette őt mindenkor, mikor jó szándékkal valamit az Isten kedvéért tenni akart, vagy abba hagyni. Ő tehát elhagyni készült a szülei házat. — „Ezt ne tegye — oktatta a bölcs egyházatya a kérdezőt — mert ha igazán olyan ellentétes volna is az anyja felfogása, akkor is maga sokkal több érdemet szerez a kitartásban és naponta ujló harcban, mint a pusztá menekülésben!“

IV.

A kis erényeket nem fenyegeti annyi hajótörés, mert védelmük éppen az igénytelenségük. Látszólag jelentéktelen körülményekre vonatkoznak, gyakorlásuk még nem szerez hirt se; a környezet megköveteli azokat tőlünk, de érte nem adóz hálával. Hogy is mondjam? egyszerűen úgy, ha megvannak, senkinek szemébe nem ötlenek, csak mikor hiányzanak, akkor érezhetők. Aki nagy bántalmat bocsát meg és feled el, azt hős gyanánt ünnepli ismeretsége; de a ki a sok mindennapos apró sértést türi szeretetreméltósággal és győzi türelemmel, azt ritkán emlegetik. — Hogy igazán úgy tegyünk, mint irva vagy, vagyis odatartsuk bal arcunkat, mikor jobb felől megütöttek, azt szabálynak senki sem állítja fel, de ha igazán bocsánatos béketűréssel mellőzzük a rendreutasítást, holmi rossz mozdulatért, ezt még észre se veszik. Tehát a kis erények körül nem ólálkodhatik sem a hiúság, sem öntetszés, sem az irigység annyira; ezek csak leplezve mozognak és homályban maradnak,

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, császári és királyi udvari HANGSZERGYÁROS művészek stb. szállítója

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II. Öntőház-u 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállíttatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATÓ saját találmány, iskolával 35 fittól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

szemet nem szurnak. Az a jeles szónok, kit országszerte ünnepelnek, mert szavai ezeket is térítenek, könnyen keverednek a hiuság hálójába, mert hisz mindenki szemébe mondja, hogy tud a jeles tulajdonoságáról; de az a jó ember, ki uton vagy otthon oszt jó tanácsot és segít sokakon, nem fog e hálóba bonyolódni, mert hiszen az emberek legtöbbször el se mondják, hogy ezt vagy azt a jó tanácsot kinek köszönhetik.

(Folytatju!.)

NÉPEK, NEMZETEK.

Egy misszió pusztulása. A szent Ágoston-rend gallipoli misszióját nagy szerencsétlenség érte. Gonosz gyújtogatók lángba borították a misszió épületét és alig egy-két óra alatt elpusztult temploma, iskolája és lakóépülete. Éppen csak annyi idejük volt a szerzeteseknek, hogy az oltári szentséget megmentse. A szerzetesek mindenüket elveszítették és hajléktalanok lettek. A magyar-osztrák konzul megnyitotta nekik vendégszerető házat és ott maradhatnak addig, a míg módjukba lesz, hogy megfelelő helyre költözzenek. A szerencsétlenül járt magyar szerzetesek javára gyűjtést indítanak.

Hollandia öröme. Vilma, Hollandia királynője örvendetes családi eseménynek néz elébe. Csak az a kérdés, fiu lesz-e vagy leány. Az ország nagy figyelemmel várja a kis ujszülöttet, kinek jötte a politikusokat is nagy gondtól fogja felszabadítani, mert im most már Hollandiának lesz — a mi eddig nem volt — trónörököse. A királyné egészségére rendkívül vigyáznak.

A kínai császár meghalt. Titkolták, de a világ mégis megtudta, hogy „az ég fia“, Kuang-Si kínai császár meghalt. A halál híre szerint a 10-éről 11-ikére virradó éjjel következett be. A pekingi külügyi hivatal megerősítette a chinai anyacsászárnő haldoklásáról szóló híreket is. Az udvari tanács Csun herceget, a császár nagybátyját, régenssé nevezte ki. Csun hercegnek tizcnegy éves fia lesz az új császár. A fiatal herceget már elvitték a császári palotába.

A repülőgép győzelme. A repüléssel folytatott kísérletek terén nevezetes eredményt jelent Wright péntek délutáni felszállása, a mely alkalommal hatvan méternyi magasságra emelkedett a föld fölé. Wright eme rekordjával megnyerte a magas röplésre kitűzött ezer frankos díjat.

Az orosz czár gyásza. Alexis nagyherceg, az orosz czár nagybátyja, párisi palotájában szivgyöngeséggel párosult tüdőgyulladásban meghalt. A nagyherceg ötvenhárom éves kort ért el. A pétérvári udvarnál hivatalos gyászt rendeltek el.

A világ legdrágább automobilja. Londonban pénteken nyílt meg a kilenczedik automobil-kiállítás. A sok automobil között látható egy automobil, mely 30,000 koronába kerül. A gépkocsi belseje valószínűs szalon. Az ülései kényelmes karosszékek. A villamos világítás a lehető legtökéletesebb. Van a kocsi-ban íróasztal, könyvszekrény, dohányszekrény, teafőző. Az ablakok olyanok, hogy még a legrosszabb uton se zavarják meg az utasokat csörömpöléssel.

Kisiparunk bajai.

Az ország összes ipartestületei kongresszust tartottak Budapesten, a melyen a kereskedelmi kormány ipartörvény-tervezete felett mondott bírálatot az ország iparosságának képviselője. Sok panasz hangzott el a kongresszuson és a panaszoknak nagyon is sok alapjuk van.

Ma országunk iparossága ugyszólván végső veszedelemben van. Ha gyorsan nem történik alapos segítség, ha a bajokat nem orvosolják sürgősen, — sok százezer kisiparos existenciája megy veszendőbe.

A kormány eddig helytelen iparpolitikát üzött. Százakkal támogatta a nagyipart. Drága pénzzel, rengeteg kedvezéssel csalogatta ide a külföldi, leginkább osztrák gyárosokat s míg azok meggazdagodtak, — a kisiparosság tönkre ment. A kormány a gyárak támogatásával az osztrák ipart akarta kiszorítani, szűk látókörrel azonban veszedelmet hozott kisiparosainkra. Mert a gyár elsősorban a kisiparosnak árt, annak existenciáját semmisíti meg. Elenyészően csekély a nagyipar támo-

gatásával szemben az a segítség, a mit a kormány a kisiparosnak juttatott. A szövetkezésre szorítja őket s a szövetkezeteknek nyújt némi támogatást. Igaz, hogy a szövetkezet a legalkalmasabb mód a nagyiparal szemben a verseny felvételére, de a szövetkezet csak úgy tud eredményes munkát kifejteni, ha alapos segítségben részesül s országszerte szervezve van az iparosság. Erre kellene a kormánynak nagyobb gondot fordítania s ezeket a szövetkezeteket kellene gyárak helyett támogatással, pénzbeli segítséggel és adómentességekkel fölsegíteni.

Nagy csapás iparunkra az osztrák-szomszédság s az a szabadság, a mit nálunk az osztrák ipar élvez. Szabadon és akadály nélkül járják az osztrák vigéczek az országot keresztül-kasul s árasztják el népünket a tetszetős, olcsó, de silány osztrák gyártmányokkal. Ezen csak az önálló vámterület segítene, de hát nem azért „nemzeti“ a kormányunk, hogy nemzeti irányban dolgozzék.

Egy nagy baja kisiparosainknak az a korlátlan iparszabadság, a mely a liberális uralomnak korcszülöttje. A kontármunka valódi egyiptomi csapása küzdő kisiparunknak, melyet feltétlenül ki kell irtani s az összes ipari foglalkozásokat képesítéshez kell kötni. E bajok orvoslását az új ipartörvényről várja a kisiparosság, s ezen várakozásának adott kifejezést a kongresszuson. A kormány küldöttjei készségesen ígérték mindent; hogy teljesítik-e, azt rövidesen meg fogjuk tudni. Ha nem, úgy kényszeríteni kell rá s erre módot csak a szervezkedés nyújt. Tán a szervezatlenség mind között a legnagyobb baja kisiparosságunknak. Nem tud egységesen megjelenni, nem tud kívánságainak kellő kifejezést adni, mert szervezetlen. Pedig minden baj között éppen ezen volna a legkönnyebb segíteni. Ha ez meg van, a többi magától jön!

Kérünk czimeket, hová mutatványszámot érdemes küldeni.

Tengeriszár takarmány.

A gazdálkodás sikerének alapja, ha mentől több takarmánnyal rendelkezünk. Mert ekkor több jószágot tarthatunk, azokat jobban táplálhatjuk, a trágya szaporodik, tehát a termés is jobban fizet, a jószág-tartás is nagyobb hasznot hoz. A takarmányszaporítást nem csak úgy érhetjük el, hogy minél több mesterséges takarmányt vetünk, hanem azáltal is, ha a meglevő anyagokat jó takarmánnyá változtatjuk. Ilyen a tengeriszár, aztán, ahol nagyobb tömegben előfordul: a sás, káka és egyéb giz, gaz, a mely nem mérges természetű.

Sok jó és olcsó takarmányt lehet a kukoricaszárból, levélből és fosztásból készíteni, ha őszszel szecs-kává vágjuk és sósvízzel meglocsolva gödrökbe beverméljük.

A kukoricaszárnak vágatlan állapotban való eltevése nem ajánlatos, mert szecs-kázatlan állapotban a szár nem tapad úgy össze, hogy hézagok az egyes kévék és száruk között ne maradjanak, pedig akkor igen sok penész képződik. Továbbá a szecs-kázatlan szár sohasem lesz oly puha, mint a szecs-kázott, mert utóbbi állapotban több oldalról és nagyobb felülettel vannak rostjai és fás részei az erjedés hatásának kitéve.

Őszszel, midőn a kukoricaszárt levágjuk, — amit nagyon czélszerű minél előbb megtenni — nem kell a szárt sokáig kint hagyni, mert az esős idő tönkreteszi, amennyiben az értékebb részek elkorhadnak és letördelődnek. A levágatás után azonnal be kell hordani, szecs-kává vágni és bevermélni.

A gödröket nyolcz méternél hosszabbra nem kell csináltatni, mert esős időjárás a besavanyított szecs-kában kárt tehet. Közvetlenül a gödrök mellett állítsuk fel a szecs-kavágókat, a kukoricaszárat közép-hosszu szecs-kává vágjuk és a gödrökbe hányjuk. Egy méter magas egyenletesen elterített szecs-karéteg után következik a megöntözés sósvízzel, öntöző kannával, melyen rózsza vagy permetező legyen. A sós-

víz kádakban elkészítve, a vermek-nél álljon, egy hektoliter vízre egy kilogramm só számitandó. Az öntözés úgy történik, hogy minden négy-szögméter felületre egy öntözőkan-nával tizenöt liternyi locsolandó ei; öntözés után villával a szecs-kát kissé meg kell keverni, hogy a sósvízből mélyebbre is jusson és ismét egyenletesen elterítve a felületet, következik a betipratás, melyet a gödörben körüljárással és egyenletes gázolással cselekszenek.

Ha annyira megtiportuk a szecs-kát, hogy már jobban nem megy össze, akkor ismét következik egy méter magas szecs-karéteg, utána ráöntözés, megkeverés és tipratás és ezt az eljárást addig ismételjük, míg a gödör egészen megtelik és akkor még $1\frac{1}{2}$ —2 méter magasan a föld felett folytatjuk ezt az eljárást, úgy hogy házfedél-alakban maradjon a föld feletti szecska. Ezután harmincz centiméter vastag szalmaréteggel borítjuk be a szecs-kát és beföldeljük úgy, ahogy a zöld bevermelés-nél szoktuk tenni. Tegyük szalmát a szecs-kára, hogy a föld közbe ne folyjon és a takarmányozásnál a szecska kárba ne menjen. A föld-réteg legalább is negyven centiméter legyen, hogy a föld sulyánál fogva minél nagyobb nyomást gyakoroljon a kukoricaszár-szecs-kára. A kukoriczalevelet és fosztást szintén közbe keverhetjük a szárszecska közé, ezáltal jóízű, savanyított takarmánnyá válik.

A gödör beföldelése után főleg arra kell ügyelni, hogy a rokkánás és ülepedés közben támadott repedések mindig kijavittassanak, hogy az eső bele ne szívároghasson. Minél nagyobb földtömeg nyomja a szecs-kát, annál élvezhetőbb takarmány válik abból.

Az így bevermelt kukoricaszár-szecska eláll egy évig is, anélkül, hogy megromolnék. Két hónap mulva azonban a gödör megtöltése után a verem kibontható és a szecska használható, noha, három hónapnál előbb nem ajánlatos használni. A bevermelt, sósvízzel öntözött kukoricaszár szecska a két hónap alatt teljes er-

jedésen megy keresztül, kibontás után pompás savanykás szagu, sárgászö-rös színű, puha, selyemfényű és jóízű takarmány. A jószág szívesen eszi.

KÖZGAZDASÁG.

Vetőmagfelújítás és termelés.

Az utóbbi évek kedvezőtlen termesei folytán szükségesnek mutakozó vetőmagfelújítás céljából áltami vetőmagtermelő telep berendezését tervezi a kormány. A jövő évi költségvetésben erre a célra 172,000 koronát kér a törvényhozástól. Ez összeg nem vonatkozik a burgonyavetőmag kicserélésére, mely az egész országban rendszeres és nagyobb területű magtermeléssel folyamatban van. Ugyanis a felvidéki burgonyavetőmag kicserélése a jövő évben nem fog szünetelni és a földmivelésügyi miniszter gondoskodott arról, hogy különösen a felvidéken, a hol a burgonya néptáplálék s vidékenkint szinte ehetetlen, jó vetőmaggal mielőbb kicseréltessek.

Borkezelés. A borok hibásságának legtöbb esetben hibás kezelés az oka. Ily hiba, hogy a bort nem hozzá érintkezésbe eléggé a jó levegővel. Sok helyt a pincze levegője romlott s az a bort is rontja. A segítség ebben a következő: Megcsapolja az ember a hibás bor hordóját alul s csapot üt felső kotyogó lyukába is; ebbe a csapbamegerősít egy hosszú gummicsovét s kivezeti azt a pincze ablakán a levegőre. A bort már most kénezeit, tiszta hordóba eresztile az alsó csapon. Ez a szellőztetés tetemesen javítja a hibás bort, különösen, ha az eljárást időnkint megismételjük.

Fiatalkacsák hizlalása. Az öt hetes kacsákat legjobban a következő módon hizlalhatjuk: Legelőbb is szűk helyen tartjuk őket, hogy keveset mozoghassanak. Azután nem szabad fürdővizet kapniok, csak hetenként kétszer. Ez a tisztaság érdekében szükséges. De a fürdésre szánt edény legyen lehetőleg szűk és kicsiny. 8—10 hét alatt teljesen meghiznak.

Vértes-féle Sósorszesz
Minden házban szükséges.

Paszuly mint takarmány. A paszuly tápértéke a borsóéval egyezik meg s főbecsét nagy fejértartalma képezi, mi miatt növendék állatokkal tanácsos etetni, mert azok nagyobb hasznát veszik, mint a kifejlődött hizók. A tengerihez viszonyítva a növendékállatoknál a paszulyt, a kifejlődötteknél a tengerit kell hatásosabbnak tartanunk. A marha s a sertés szívesen eszik, de csak mérsékelt mennyiségben. Ha olyan sertéseket hizlalunk, melyek még nem fejezték be növekedésüket, pl. 1 éves mongoliczákat, akkor 100 kg. élősulyra $\frac{1}{2}$ —1 kg. paszulyt s $3-2\frac{1}{2}$ kg. tengeridarát számítva jobb eredményt fogunk elérni, mintha csak $3\frac{1}{2}$ kg. tengeridarát etetnénk. Ha azonban a hizók már teljesen ki vannak fejlődve, akkor inkább növendék marhának és süldőknek adjuk a paszulyt, 100 kg. élősulyra csak $\frac{1}{2}$ kg.-ot naponta.

Budapesti piact

Liszt. Nullás 39.20, egyes 38.40, kettes 37.60, hármás 36.80, négyes 36.—, ötös 34.80, hatos 33.60, hetes 31.60, nyolczas 17.20, F. 12.80, G. 12.80.

Buza ára e héten emelkedett.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki	78	25.45 — 25.90
"	79	25.60 — 28.05
"	80	25.75 — 26.15
Fejérmegyei	78	25.25 — 25.55
"	79	25.40 — 25.80
"	80	25.20 — 25.55
Pestvidéki	77	24.80 — 25.10
"	78	24.90 — 25.20
"	79	25.15 — 25.55
Bánsági	78	24.95 — 25.30
"	79	25.20 — 25.60
"	80	25.35 — 25.70
Bácskai	78	25.— — 25.43
"	79	25.25 — 25.70
"	80	25.75 — 26.15
Rozs I. rendű	20.90	— 20.60
" közeprend.	20.40	— 20.50
Árpa takarm. I.	16.20	— 16.40
" " II.	15.80	— 16.10
Köles	13.75	— 14.—
Zab I. rendű . .	16.80	— 17.10
" II. "	16.40	— 16.80
Tengeri (belföldi)	14.—	— 14.20
Káposztarepce uj	—	—

Burgonya sárga 7.40—8.40 korona, rózsas 7.60—8.— korona métermázsája, fehér 6.—6.40. Hagyma ötven kilós zsákokban 10.—11.— korona. Réti széna 7.60 9.60 korona. Muhar 8.—10.— korona. Zsupszalma 6.50 — korona. Alom 5.50 — korona métermázsája.

Disznózsir 1.30—1.50 korona. Szalonna 1.24—1.48 korona. Háj 1.32—1.36 korona kilója. Füstölthús 1.40—1.60 korona. Hazai sonka 1.80—2.— korona. Teavaj 1.80—2.— korona. Főzővaj 1.70—1.80 korona. Tehénturó kilója 14—20 fillér. Tojás ládája (1440 darab) 104—116 korona.

A fenti árak csakis nagyban való v teleknél érvényesek

Gazdálkodók utmutatója.

Belga óriás nyulak, kiváló szép, egészséges, díjazott szülőkötől, télen nyáron külölkben tartva, tehát edzett példányok, állandóan eladók: két hónapos nyulak darabja 3 korona. — három hónapos 4 korona, 4 hónapos 5 korona és 1 éves 10 korona darabonként. Fajtisztaságért és egészséges megérkezésért szavatolok. **Zelms Vilmos**, Ujgradiska.

Nősülni óhaj jó megjelenésű, közep-termetű, idősebb özvegy ember, a ki egyedül áll. Van egy szép háza, 16 köb-los földje, szőlője, összesen 1,000 korona értékben. Szeretne házasságra lépni egy tisztességes, jóra való, magányos nővel, a ki lehet legfeljebb 55 éves s a kivel békés életet élne. A ki erre hajlandó, írjon **Sz. I. Karczag 2217. szám** címre Választ, kívánatra fényképet is küld az illető.

Fajbaromfi. Arany és ezüst érmekkel többször kitüntetett tenyésztőrzseimből eladók még néhány darab 4—5 hónapos kakast és jércét. **Arany sárga és fehér angol orpington**, továbbá **kendermagos amerikai plymut** fajból. Minőség és fejlettség szerint drbja 4—6—7 korona. Kezesség mellett szállíttatnak. **Zelms Vilmos** Ujgradiska.

Mézet, tisztán pergetett akác, hárs és vegyes virágmézet, üvegekben, a ki jól és olcsón óhaj beszerezni, az forduljon az orsz. magy. méhészeti egyesülethez Budapestben.

Venni és eladni szándékozók, gazdák, háziasszonyok, a legzélszerűben kielé ithetik minden igényüket, a legolcsóbb hirdetési módhoz, a Magyar Néplap-ban a **Gazdálkodók Utmutatójához** folyamodnak.

~~~~~

Agyhävizelés.

Azonnali szabadulásiért jótállás. Felvilágosítás díjtalan. Kor- és nem megadandó! Fényes közszónölevek. Orvosilag ajánlva.

„SANITAS“ intézet **Velburg P. 122.** Bayern.

~~~~~

Olcsó

cseh ágytollak

5 kiló uj fosztott 12 K; fehér, pehelykőnyű 18—24 K; hófehér fosztott 30—36 K; szállítás franko utánvétellel. Csere és visszavételezés a postadíj megértésével történhetik.

SACHSEL BEMÉDEK, Lobes 11 Pilsen U.p., Csehszország.

~~~~~

Muskotály, passatuti- és sasza-szőlőt postakosaranként 1 forint, mázsánként 14 frt, szegfűkőrté, csemegealma 1 frt, ugorka, paprika, paradicsom, csemege-szilva 80 kr., paradicsomnak mázsáját 6 forintért, csemegekőrté és almának mázsáját 10 forintért előleg beküldéssel szállit: Gyümölcskivitel Csongrádról.

Nyilt-tér.

A 46-ik számban küldött

naptár gyűjtőívet

olvasóinknak újból szives

figyelmükbe ajánljuk.

Kitünő alkalom ez azon apostolkodásra, melyet a katolikus közfelfogás ma minden jó embertől megkövetel.

Tisztelettel a

Pázmáneum.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. J. (Karczag.) Egyszeri közzététele 65 fillér. Írja meg, hányszor óhajta. — **ifj. M. J.** (Sikátor.) Földmívelésügyi miniszteriumban, Budapestben, V. kerület, Országház-tér. Saját palota. Ide írjon. Ha pedig személyesen akar beszélni, ugyanitt, a tudakozó irodában utbaigazítják. — **Z. V.** (Ujgradiska.) A kettő ötször összesen 4 korona 65 fillér. — **T. H.** (Zákány.) Dr. Szuly Aladár nagykereskedő, Bpest,

Az első számban közzétett

Gramophon-vétel

hirdetésünkre, mely minden más kínálatot előnyök és olcsóság tekintetében messzi felülmul, újból felhívjuk az olvasók figyelmét.

Gyönyörködtet, szórakoztat és nemesít a dal!

Pázmáneum-műintézet

Budapest, VIII.,

Köztemető-ut 8.

Szőlő-oltványokat

szállit, fajtisztaságáért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti

első szőlőoltványtelep

Ujajdonos: **CASPARI FRIGYES**, Medgyes 11. (Nagyküküllöm.)

— Tessék képes árjegyzéket kérni! — Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő-levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyítást szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

IV. Muzs Magyar Divat Uj Divat Uj Férfi Divat VII. Rák Szilárd-u. Szilárd-u. (Szt.-Mih) huzason beváltásra váltja be. Az ön so váltandó. nyert. — sorsjegye láta.) Eg (Gesztele (Galsa.) nyert. — jegyének **réb és** van, hóg nézve, h csak a b siteni. E segíteni. ban árus terjed, ak elhull, n szíteni, m oly olcsó vidékről több volt. Ezért egy segíteni s szük a d árát mid egyszer keznek é jék el me leg előbb Magyar g vetkezete küldjék a tétett k szívesen rom.) V. leg meg értesítés adó a tis korona u adót kive panaszáva felszólal tartozó p kivetés u panaszt orvosolj sürgösen niszternel szóvá. — »Szunyi felvilágos

KIADÓ

B. J. V. M. F. V. ben van. márczius Ipolykesz Prázmán Berencze jövöre sz év végén rona már Kálló. 19 Lucska. koronát. hiszik, h és a mel együtt 6 Lipárt. A

Magy. kir. államvasutak.

IV. Múzeum-körut, 23. Hivatkozzék a Magyar Néplapra. — F. J. (Slav. Verőce.) Divat Szalon Budapest, IV. Eskü-ut 5. Férfit Ujság VIII. Rökk-Szilárd-u. 4. sz. Férfit Divat IV. Kishid-u. 9. Magyar Bazar VII. Rákóczi-ut 54. Patyolat VIII. Rökk-Szilárd-u. 4. Gyermekek Divat VIII. Rökk-Szilárd-u. 4. Sorsjegyekről. Sch. M. (Szt.-Mihályfa.) Sorsjegye a legutóbbi húzáson nem nyert. Azonban sorsjegyet beváltásra kisorsolták. Tizenöt koronáért váltja be az igazgatóság. — F. N. (Jác.) Az ön sorsjegye is tizenöt koronáért beváltandó. — Sr. Mod. (Szerednye.) Nem nyert. — K. D. (Mosonhalászi.) Egyik sorsjegyet sem húzták ki. — P. J. (Zaláta.) Egyik sorsjegye sem nyert. — F. B. (Gesztele.) Nem nyert. — Ifj. F. S. (Galsa.) A vöröskereszt sorsjegye nem nyert. — D. A. (Kalász.) Irja meg sorsjegyének a számát. — M. István, Geréb és Ambrus (Halmágy.) Igazságuk van, hogy nagy baj a szegény emberre nézve, ha 3-400 koronás lova elhull csak a bőrt tudja 5-6 koronáért értékesíteni. Ezen azonban nem lehet addig segíteni, a míg a lóhúst csak a fővárosban árúsítják. Majd ha országsszerte elterjed, akkor jobb ára lesz a lónak s ha elhull, nem fog a gazdája oly sokat veszíteni, mint ma. Most még a fővárosban oly olcsó az elhullt lovak ára, hogy ha vidékről szállítanak, a szállítási költség több volna, mint a mennyit a hus megér. Ezért egyelőre nem tud az önkéntes bajn segíteni senki, de majd mi szavát tesszük a dolgot lapunkban. 2. A gabona árat minden héten közzöljük és egyetlenegyszer sem hagyjuk ki. 3. Ha szövetkeznek és eladni valójuk van, csak küldjék el megfelelő levél kíséretében, illetőleg előbb irjanak levelet erre a címre: Magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezet (Budapest). 4. A magot is ide küldjék eladás végett. — A hozzánk intézett kérdésekre mindig és mindenről szívesen felelünk. — P. A. (M.-Komárom.) V. F. nem ment Szakcsra. Ha esetleg meg tud valamit felőle, kérjük szíves értesítést. — K. J. (Szakadát.) A földadó a tiszta jövedelem minden 100 korona után 25 kor. 50 fillér. Amikor az adót kivetik, 15 nap alatt folyamodják panaszával az adókvetési, illetőleg adófelzárkóztatási bizottsághoz, a mely az odartartozó pénzügyigazgatóságnál az adókvetést után összeül. Ott minden jogos panaszt igazságon megvizsgálják és orvosolják. A második dologban igenis, sürgősen irjanak a földmivelésügyi miniszternek s az erdész eljárást tegyék szavá. — Sz. J. (Balogfalva.) Irjon »Zsunyi György, Temerin« címre, ő ad felvilágosítást.

KIADÓHIVATAL ÜZENETE.

B. J. Bedeg. 3 kor. 1909-re szól. — M. F. Vid. Most már a folyó évre rendben van. — N. J. Szent-Lóránt. Jövő év márciusig szól az előfizetése. — V. J. Ipolykeszi. 2 koronát kaptunk. — P. J. Berencze. 3 korona folyó évre, 3 pedig jövőre szól. — Sz. J. Cserhát. A folyó év végén jár le. — Sz. J. Lóbeny. 2 korona már 1909-re szól. — Cs. L. Nográd-Kálló. 1909-re is átmegy 1 kor. — K. J. Lucska. Már a jövő évre is fizetett 2 koronát. Nagyon sokan vannak, a kik azt hiszik, hogy a Magyar Néplap 6 korona és a melléklet 2 kor., pedig dehogyan együtt 6 kor. az ára a kettőnek. — S. J. Lipárt. A koronát megkaptuk.

Table with columns: Délletől, Déltől, A vonatok érkezése Budapest keleti p.u.-ról. Ervényes 1908 október hó 1-től. Includes arrival times for various stations like Gödöllő, Budapest, and other regional points.

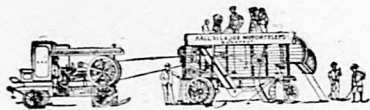
Table with columns: Délletől, Déltől, A vonatok indulása Budapest keleti p.u.-ról. Ervényes 1908 október hó 1-től. Includes departure times for various stations like Nagy-Bamasa, Arad, and other regional points.

Table with columns: Délletől, Déltől, A vonatok érkezése Budapest nyugati p.u.-ról. Ervényes 1908 október hó 1-től. Includes arrival times for stations like Rákospalota, Újpest, and other regional points.

Table with columns: Délletől, Déltől, A vonatok indulása Budapest nyugati p.u.-ról. Ervényes 1908 október hó 1-től. Includes departure times for stations like Wien, Páris, and other regional points.

A valódi Kállai-féle „Glória”

benzin-motorok és
motor-eséplők

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégtől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE
Budapest, Nagymező-utca 43. sz.,

hol használt járgányos s gőzcseplőkészletek cserébe is vétetnek.

Szőlő-oltvány

és vesszőkről nagy képes árjegyzéket

ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökeres oltványokból, amerikai és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawaré-ból 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőtelepe BIHARDIÓSZEG.

A legszebb szőbadisz!

Egy gyár feloszlása alkalmával sikerült 80.000 faliszőnyeget és 11.000 ágylót olcsón vásárolni, úgy hogy abban a helyzetben vagyok, hogy egy remek

fali szőnyeget zseniliából

mindkét oldalán egész egyforma, gyönyörű-szintartó, 100 cm széles, 200 cm hosszú gyönyörű mintákkal, u. m.: oroszán, szarvas-őzsalád, kutya, hattyu, virág és perzsamintákkal, a frt 2-80 (5 K 60 fill.) utánvétellel. Különösen ajánlható nedves lakásokba, miután ezen szőnyeg annyira vastag hogy a nedvesség nem hatolhat át. A legszebb ágyló árba 80 kr. Hasonló köszönőiratokat kapok naponta felszólítás nélkül.

Tek. Hojtasch J. urnak, Göding.

A faliszőnyeggel annyira meg vagyok elégedve, hogy ma már a harmadik megrendelést eszközölöm, nagy családom és kiterjedt ismeretségem valamennyier rendelést tesznek Önnek, mert az árutól valóságos elvannak ragadtatva. Küldjön még két faliszőnyeget mielőbb. Kiváló tisztelettel ENGEL ADOLF Budapest, V., Báthory-utca 4.

1908. március 2-án.
Amennyiben az áru a megrendelőnek meg nem felel, azt visszaveszem és a pénzt visszaidom. Erstes Mährisches Warenversandhaus Julius Hojtasch, Göding Nr. 304 Mähren.

Birtokeladás.

Temes megyében, Verseczhez 10 kilométernyire, vasuti állomás mellett 30 hold 1600 öles kitűnő fekete termőföld eladó. Holdankint 700 K-ért. Közelebbi címet a kiadóhivatal

Kwizda-féle Fluid

Kigyó-
jeggyel.
Turista-
szesz.

Régi kipróbált aromás bedörzsölő-szesz az izmok és inak erősítésére és edzésére. Turisták, kerékpárosok, vadászok, lovasok nagy fáradtság előtt és után használják.

Egész üveg ára 2.- K, felüveg 1.20 K.

Valódi Kwizda Fluid kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Budapestben, Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

Kérje ingyen

és bérmentve nagy képes főárjegyzéket 3000 ábrával mindennemű nikkél, ezüst- és arany órákról, valamint arány, ezüst, hangszer, aczéll és bőrútról, dohányzó-szerekről stb. eredeti gyári árban.

Nikkél remontoir óra K 3,50
Syst. Roskopf pat. óra „ 4,-
Eredeti svájci system
Roscopf patent „ 5,-
Bejegy. Adler Roskopf
nikkel horgony óra „ 7,-
Goldin rem. óra „Luna“
művel dupla fedellel „ 9,-
Ezüst rem. óra „Glória“
művel nyitott „ 8,40
Ezüst rem. óra dupla
fedellel „ 12,50
Ezüst pánczélláncz rug-
gós gyűrűvel 15 gr. „ 2,60
Orosz tulánikkal horg.
rem. óra Luna tüvel „ 10,50
Kakukóra K 8,50, ébresztő-
óra K 2,90, konyha-óra K 3.-
Schwarzweidi óra K 2,50.

Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. Koczkázat kizárva! Becserelés megengedve vagy a pénz vissza.

Konrad János cs. és kir. udv. szállító

Brux, 533. sz. (Csehország).
Magyar levelezés. Magyar levelezés.

Benzin-, nyersolaj- és motorok szívógáz-

Motoros cséplő-készletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek. Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.

DOBRY ANTAL motor- és gépgyárainak magyarországi kizárólagos képvisellete.

Szabó Emil és Társa

Budapest, Ferencz József-tér 6

Gresham-palota. (a Láncz híddal szemközt)

BRÁZAY SŐSBORSZESZ

A LEGJOBB

ÓVAKODJUNK
ÉRTÉKTELEN
UTÁNZATOKTÓL!